

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic:
Beskidzkiej, Marmurowej, Opolskiej i Adama Hanuszkiewicza

Dyrektor Miejskiej Pracowni Urbanistycznej:

mgr inż. arch. Magdalena Talar-Wiśniewska

Autorzy:

mgr Kamila Pawlak – kierująca zespołem autorów

Kamila Pawlak 22.09.2023

mgr inż. Anna Olaczek-Wołowska

A. Wolowska

Łódź, wrzesień 2023

Spis treści

1. Informacje wstępne na temat prognozy	3
2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	3
3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami	4
4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu	13
5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	25
6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	29
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu.	33
8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	38
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	44
11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.	47
12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	48
13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	48
Materiały źródłowe	52
Obowiązujące akty prawne	53

Załącznik:

→ Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko

Załączniki graficzne:

- Prognoza oddziaływania na środowisko - rysunek w skali 1:2000
- Położenie obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego na tle form ochrony przyrody

1. Informacje wstępne na temat prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze (zwana dalej prognozą) ustaleń projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Beskidzkiej, Marmurowej, Opolskiej i Adama Hanuszkiewicza*. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Nr LXVIII/2035/22 z dnia 16 listopada 2022 r.

Zawartość prognozy została opracowana w dostosowaniu do obowiązujących przepisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (art. 51, 52 i 53), a także wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Prognoza składa się z części opisowej (tekstu) i graficznej – rysunku sporządzonego w skali 1:2000.

Głównym celem prognozy jest określenie rodzaju zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji zapisów projektu planu zagospodarowania przestrzennego, dla którego potrzeb powstała prognoza oraz analiza metod i rozwiązań służących zmniejszeniu potencjalnych uciążliwości.

Dokument ten służy, jako materiał pomocniczy, w publicznej dyskusji nad projektem planu w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla użytkowników analizowanego obszaru (i jego sąsiedztwa) oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Miejską ostatecznej decyzji o uchwaleniu planu.

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy wzięto pod uwagę m.in. obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony środowiska i gospodarowania przestrzenią, obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, *Opracowanie ekofizjograficzne* sporządzone na potrzeby analizowanego projektu planu, programy o randze europejskiej, krajowej i regionalnej dotyczące polityki ochrony środowiska, a także poradnik metodyczny *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*. Wykaz wszystkich wykorzystanych materiałów źródłowych zamieszczono na końcu prognozy.

2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza - dokument sporządzany w toku prac nad planem miejscowym - została sporządzona przy zastosowaniu, jako wiodącej, metody analizy. Przeanalizowano: dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące stanu środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne (w tym projekt planu, dla którego potrzeb sporządzono prognozę) dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Dokonano wizji terenowej badanego obszaru. Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu funkcjonowania obszaru w chwili obecnej, w tym określenia najistotniejszych cech środowiska, jego stanu i problemów, a następnie porównania go z prognozowanymi skutkami wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

W toku analizy określono uwarunkowania przyrodnicze wynikające z dotychczasowego zagospodarowania badanego obszaru oraz oceniono ustalenia zaproponowane w projekcie planu, pod kątem przewidywanych oddziaływań ich realizacji na środowisko, z uwzględnieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań.

Dla oceny oddziaływań i wpływu zmian klimatu na obszar opracowania planu i realizację jego postanowień posłużono się metodyką określoną w *Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe* oprac. przez Ministra Środowiska w 2015 r.

3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Beskidzkiej, Marmurowej, Opolskiej i Adama Hanuszkiewicza (zwany dalej projektem planu lub projektem), dla potrzeb którego sporządzona została niniejsza prognoza, składa się z:

- części opisowej - tekstu planu - projektu uchwały Rady Miejskiej w Łodzi,
- części graficznej - rysunku planu w skali 1:2000, stanowiącego załącznik do projektu uchwały.

W projekcie planu zostały określone:

- 1) przeznaczenie terenów i ich oznaczenie w tekście i na rysunku (symbol) oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu,
- 4) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych,
- 5) granice obszaru wymagającego rekultywacji,
- 6) zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości,
- 7) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- 8) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz obsługi komunikacyjnej terenów przyległych,
- 9) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- 10) dopuszczenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym lub ponadlokalnym,
- 11) wysokość stawki procentowej służącej określeniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W projekcie planu, ze względu na brak podstaw wynikających ze stanu faktycznego, nie określono:

- 1) zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej,
- 2) wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,

- 3) minimalnej liczby miejsc do parkowania, w tym miejsc przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową,
- 4) granic i sposobów zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa,
- 5) sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenów.

W projekcie zostały wyodrębnione tereny, tzn. wydzielone liniami rozgraniczającymi nieruchomości lub ich części, oznaczone numerem i symbolem, dla których ustalono niżej wymienione rodzaje przeznaczenia:

– **teren górnictwa i wydobywania lub rolnictwa z zakazem zabudowy**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1G-RN**; przeznaczeniem uzupełniającym jest teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami w zakresie innym niż rekultywacja terenu, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu,

– **teren lasu**, oznaczony na rysunku projektu symbolami od **1L** do **6L**; przeznaczenie uzupełniające stanowi teren infrastruktury technicznej – wyłącznie w zakresie istniejącej linii elektroenergetycznej oraz istniejącego gazociągu,

– **teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej**, oznaczony na rysunku projektu symbolami od **1RN-ZN** do **3RN-ZN**; przeznaczeniem uzupełniającym jest teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu,

– **teren zieleni naturalnej**, oznaczony na rysunku projektu symbolem **1ZN**, przeznaczeniem uzupełniającym jest teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu.

W ustaleniach dla całego obszaru (ustaleniach ogólnych), jako zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w zakresie kształtowania standardów zagospodarowania i użytkowania terenów ustalono: zachowanie i ochronę terenów wspierających system ekologiczny miasta, ochronę walorów krajobrazowych terenów otwartych i ich roli klimatyczno-biologicznej. Sformułowano również ustalenia w zakresie wysokości zabudowy dla obiektów budowlanych – maksimum 30 m, o ile w ustaleniach szczegółowych nie ustalono inaczej.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu, ustalono przede wszystkim zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem: wydobywania kopalin – wyłącznie w terenie 1G-RN, melioracji, zalesień, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej i dróg, zakaz lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, w tym złomu – z wyłączeniem przetwarzania odpadów na potrzeby rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi w terenie

1G-RN. Dopuszczono lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Ponadto sformułowano ustalenia w zakresie:

– ochrony i kształtowania krajobrazu oraz zieleni - wskazany został obszar o szczególnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych tożsamy z obszarem objętym planem, dla którego wprowadzono zakaz: wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu i skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu za wyjątkiem niwelacji niezbędnych do realizacji inwestycji z zakresu: infrastruktury technicznej, dróg, obiektów mostowych, urządzeń wodnych oraz rekultywacji technicznej terenu; zakazy te nie dotyczą prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych, realizacji inwestycji celu publicznego, wydobywania kopaliny w terenie 1G-RN;

– ochrony wód - nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa, zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód;

– ochrony powierzchni ziemi i gospodarki odpadami - nakaz zapewnienia dla nieruchomości miejsca służącego do czasowego gromadzenia odpadów stałych, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów odrębnych dotyczących budownictwa oraz dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie;

– ochrony powietrza - zakaz stosowania źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy;

– ochrony przed polami elektromagnetycznymi - zakaz lokalizacji obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, które powodują przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, określonych w przepisach odrębnych z zakresu środowiska, w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa.

W zakresie ochrony przed hałasem w projekcie planu ustalono, iż istniejącą zabudowę mieszkaniową zalicza się do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

W projekcie zostały ustalone granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, poprzez wskazanie istniejącego terenu górniczego "Łódź-Opolska I" udokumentowanego złoża piasków "Łódź-Opolska I".

Ustalono granice obszaru wymagającego rekultywacji, tożsame z liniami rozgraniczającymi terenu 1G-RN, dla którego obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych.

W zakresie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości w projekcie planu nie wyznaczono granic obszarów określonych w przepisach odrębnych wymagających obowiązkowego przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości; szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości dokonywanego na wniosek zostały określone w ustaleniach szczegółowych dla terenów, przy czym parametry powstałych w wyniku tego działek nie obowiązują dla działek gruntu wydzielonych pod drogi i infrastrukturę techniczną.

Ustalone w projekcie szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu to wskazanie na przepisy odrębne dotyczące lokalizacji infrastruktury technicznej gazowej – w odniesieniu do stref kontrolowanych od gazociągów oraz zakaz lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi we wskazanych na rysunku planu strefach ochronnych od napowietrznych linii elektroenergetycznych (nie obowiązujące w przypadku likwidacji tej infrastruktury), a także na przepisy odrębne z zakresu lotnictwa – określające wyłączenia oraz możliwość uzyskania odstępstwa od wymogów dotyczących obejmujących cały obszar planu powierzchni ograniczających zabudowę (BRA) od lotniczych urządzeń naziemnych (LUN).

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz obsługi komunikacyjnej terenów przyległych projekt planu ustala układ komunikacyjny służący obsłudze obszaru objętego planem, który stanowią: drogi wewnętrzne niewyznaczone na rysunku planu i drogi położone poza granicami obszaru objętego planem miejscowym.

Jako ustalenia ogólne zostały także sformułowane zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, zakładające wyposażenie w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę, a także budowę nowych systemów. Ustalono nakaz lokalizacji infrastruktury technicznej jako podziemnej, z wyłączeniem napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu 110kV lub wyższym, stacji transformatorowych oraz elementów infrastruktury technicznej, które jedynie jako nadziemne mogą pełnić swoją funkcję. Określono również warunki powiązań sieci infrastruktury technicznej na obszarze planu z układem zewnętrznym, wskazując podstawowe: źródło zaopatrzenia w wodę, odbiornik ścieków bytowych, odbiornik nadmiaru wód opadowych i roztopowych, elementy zaopatrzenia w gaz oraz źródło zasilania w energię elektryczną.

W planie nie ustalono granic terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, jednak dopuszczono lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym lub ponadlokalnym w granicach planu, pod warunkiem ich zgodności z przeznaczeniem terenu.

W projekcie została ustalona stawka procentowa służąca pobraniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w wysokości 30% – dla wszystkich terenów.

Ustalenia szczegółowe w zakresie przeznaczenia i w zakresie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego zostały sformułowane dla wszystkich terenów, a w zakresie szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości – dla terenów G-RN, RN-ZN i ZN.

Dla terenu 1G-RN ustalono, że przeznaczenie podstawowe terenu rolnictwa z zakazem zabudowy stosuje się po zakończeniu eksploatacji kruszywa na terenie złoża lub jego części

(po rekultywacji terenu). Wprowadzone zostały także wskaźniki zagospodarowania terenu - wskaźnik powierzchni zabudowy – maksimum 5%, intensywność zabudowy: minimum 0,0005, maksimum 0,05, wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej – minimum 70%.

Dopuszczona została lokalizacja tymczasowych obiektów budowlanych związanych z terenem górnictwa i wydobywania.

Na pozostałych terenach (L, RN-ZN, ZN) nie ustalono ww. wskaźników, ze względu na zakaz lokalizacji budynków. Dla zabudowy istniejącej na terenach RN-ZN dopuszczono jej remont i przebudowę oraz – na określonych warunkach – rozbudowę i nadbudowę.

W terenach lasów (L) ustalono zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi lasów i dopuszczono lokalizację obiektów budowlanych związanych z gospodarką leśną, z wyłączeniem budynków, a także remont i przebudowę istniejącej infrastruktury technicznej.

Projekt planu nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, przyjętym uchwałą Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 roku, zmienioną uchwałami Rady Miejskiej w Łodzi Nr VI/215/19 z dnia 6 marca 2019 r. i Nr LII/1605/21 z dnia 22 grudnia 2021 r.

Analizowany obszar został zaliczony do terenów wyłączonych spod zabudowy, jednostek funkcjonalno-przestrzennych: „O” – tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo oraz „L” – tereny lasów o powierzchni minimum 3 ha.

- O – tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo. Dla jednostki tej ustalono przeznaczenie terenów: dopuszczalne – tereny rolne, rekreacyjno-wypoczynkowe, ogrodów działkowych, eksploatacji powierzchniowej kopalni, a dopuszczalne z ograniczeniami - tereny zabudowy związanej z produkcją rolną wyłącznie w zakresie obiektów istniejących z możliwością rozbudowy istniejących siedlisk, tereny zabudowy mieszkaniowej wyłącznie w granicach istniejącego zainwestowania.

Główne cele polityki przestrzennej w jednostce O:

1. zachowanie istniejących elementów systemu przyrodniczego,
2. zachowanie otwartego krajobrazu miasta oraz jego ochrona,
3. ochrona poszczególnych elementów systemu przyrodniczego,
4. przywrócenie walorów przyrodniczych obszarom zdegradowanym.

Dla jednostki tej w *Studium* sformułowano ustalenia dotyczące struktury przestrzennej i krajobrazu:

1. Zakaz wprowadzania funkcji i sposobów zagospodarowania mogących wpłynąć na pogorszenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych, z uwzględnieniem zakazów określonych w obowiązujących przepisach dla obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2. Kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów przede wszystkim: w granicach Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich i w jego otulinie, w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej przydatności rolniczej (gleby klas bonitacyjnych II-IV), na obszarach zachowanych cennych wiejskich układów osadniczych.

3. Dopuszczenie przekształcenia gruntów rolnych w tereny o innym użytkowaniu takie jak: lasy, agroturystyka, turystyka, rekreacja, produkcja energii ze źródeł odnawialnych (z uwzględnieniem ustaleń dotyczących rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię

ze źródeł odnawialnych zawartych w części tekstowej „Studium (...). Kierunki rozwoju” (załącznik Nr 12 do uchwały), ogrody działkowe, parki i inne tereny zieleni urządzonej.

4. Podporządkowanie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych walorom przyrodniczym.

5. Zatrzymanie rozpoczętych procesów urbanizacji poprzez zakaz wyznaczania nowych terenów zabudowy poza terenami istniejącego zainwestowania (dopuszcza się możliwość włączenia w granice tych terenów, nieruchomości lub ich części położonych pomiędzy zainwestowanymi nieruchomościami, stanowiącymi dopełnienie istniejących struktur zabudowy).

Określono także zasady obowiązujące przy rozbudowie istniejących siedlisk, w tym zachowanie i kontynuowanie naturalnego charakteru obszarów (lasy, zadrzewienia i siedliska roślinne, naturalne koryta rzek oraz przebieg i zasięg dolin rzecznych) oraz minimalizowanie negatywnego oddziaływania obiektów kubaturowych na krajobraz.

- L – tereny lasów o powierzchni minimum 3 ha. Są to obszary kluczowe dla systemu przyrodniczego, położone peryferyjnie, pełniące głównie role: klimatyczno-biologiczną, krajobrazową oraz rekreacyjno-społeczną. Przeznaczeniem dopuszczalnym w jednostce są tereny lasów i zalesień, a dopuszczalnym z ograniczeniami: zabudowa związana z gospodarką leśną, tereny zieleni urządzonej w formie tzw. parków leśnych - w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy mieszkaniowej wyłącznie w granicach istniejącego zainwestowania.

Głównymi celami polityki przestrzennej w jednostce są:

1. Zachowanie istniejących elementów systemu przyrodniczego.
2. Ochrona poszczególnych elementów systemu przyrodniczego miasta.
3. Zwiększenie ilości i dostępności terenów zieleni.

Dla jednostki tej w *Studium* sformułowano ustalenia dotyczące struktury przestrzennej i krajobrazu:

1. Zachowanie istniejących kompleksów leśnych w dotychczasowym użytkowaniu wraz z ich uzupełnianiem. Zaleca się dostosowywanie sadzonych gatunków drzew do warunków siedliskowych.

2. Zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu gruntów nieleśnych posiadających walory przyrodnicze (np. łąki wewnątrz i na obrzeżach kompleksów leśnych).

3. Wyznaczanie stref wejścia do lasu wyposażonych w miejsca parkingowe i infrastrukturę turystyczną.

4. Wprowadzenie elementów zagospodarowania umożliwiających wypoczynek w lasach położonych w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej.

5. Zatrzymanie rozpoczętych procesów urbanizacji poprzez zakaz realizacji nowej zabudowy niezwiązanej z gospodarką leśną poza terenami istniejącego zainwestowania.

6. Minimalizowanie negatywnego oddziaływania na krajobraz obiektów kubaturowych, ograniczenie ich wysokości do 8 m.

7. Ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w tym pozostałości: dawnych cmentarzy, osad, charakterystycznych elementów rozplanowania przestrzeni oraz zabytków archeologicznych.

W ustaleniach ogólnych dotyczących struktury funkcjonalno-przestrzennej w *Studium* wskazano m.in., iż na etapie sporządzania mpzp, przy wyznaczaniu linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, dopuszcza się

możliwość: uściślenia wyznaczonych w *Studium* granic jednostek funkcjonalno-przestrzennych. Ponadto, „w każdej z jednostek funkcjonalno-przestrzennych dopuszcza się, oprócz przeznaczenia określonego w kartach ustaleń, dopełnienie struktury funkcjonalnej obszaru terenami: przestrzeni publicznych, zieleni, lasów, wód powierzchniowych, komunikacji i obsługi komunikacji oraz infrastruktury technicznej.

Dopuszcza się funkcjonowanie istniejącej zabudowy niezgodnej z przeznaczeniem terenu określonym w kartach ustaleń dla jednostek funkcjonalno-przestrzennych, w granicach istniejącego zagospodarowania. Dla zabudowy tej dopuszcza się określenie w mpzp możliwości i zasad prowadzenia robót budowlanych.”

Istotne ustalenia *Studium* odnoszące się do omawianego obszaru:

- wskazanie obszaru jako elementu systemu przyrodniczego miasta - zaliczenie go do obszarów o wysokich walorach przyrodniczych wymagających ochrony;
- wskazanie terenu górniczego (teren i obszar górniczy „Łódź - Opolska 1”);
- wskazanie granic udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych obejmujących obszar: GZWP nr 401 i GZWP nr 403;
- wskazanie kierunków powiązań – łączników przyrodniczych w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru: jednego wzdłuż zachodniej granicy obszaru i drugiego na północ od ulicy Opolskiej;
- wyznaczenie w sąsiedztwie obszaru strefy ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia (strefy „B”) - po stronie zachodniej - oraz strefy ochrony krajobrazu kulturowego (strefy „K”) - po stronie północnej;
- w zakresie systemu komunikacyjnego miasta: wskazanie ulicy Marmurowej, jako drogi klasy zbiorczej.

Studium ustala ochronę tego obszaru, jako terenu aktywnego przyrodniczo, z zachowaniem jego walorów przyrodniczo-krajobrazowych, przy równoczesnym ograniczaniu „rozlewania się” miasta.

Biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania oraz potrzeby rozwojowe miasta, które powinny być realizowane na terenach już objętych procesami urbanizacyjnymi, takie podejście jest właściwe. Plan miejscowy, który jest sporządzany zgodnie z ustaleniami *Studium*, ma na celu zabezpieczenie tych terenów przed niekontrolowaną zabudową.

Część obszarów sąsiadujących z analizowanym obszarem jest objęta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: J. Kasprowicza, Grabińskiej i Byszewskiej – północnej części osiedla Nowosolna (uchwała Nr LIX/1782/22 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 11 maja 2022 r.) – od strony północno-wschodniej.

Z obszarem opracowania graniczy wyznaczony w tym planie teren 1.1R/Zn, dla którego ustalono przeznaczenie podstawowe: tereny rolne, zieleń o charakterze naturalnym i przeznaczenie uzupełniające: lasy, zalesienia, wody powierzchniowe, infrastruktura techniczna, komunikacja pieszo-rowerowa. Dla terenu ustalony został zakaz lokalizacji budynków, z wyłączeniem obiektów infrastruktury technicznej a dla istniejącej zabudowy określono dopuszczalne roboty budowlane.

- miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Brzezińskiej i Jugosłowiańskiej – zachodniej części osiedla Nowosolna (uchwała Nr XXXIX/1114/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 grudnia 2020 r.) – od strony wschodniej.

Z obszarem opracowania graniczy wyznaczony w tym planie teren 1Zn, dla którego ustalono przeznaczenie podstawowe: zieleń o charakterze naturalnym i przeznaczenie uzupełniające: las, komunikacja pieszo-rowerowa, infrastruktura techniczna. Dla terenu ustalony został zakaz lokalizacji nowych budynków, a dla istniejącej zabudowy określono dopuszczalne roboty budowlane.

Do południowo-wschodniej granicy obszaru przylegają także niewielkie tereny: 1G, dla którego ustalono przeznaczenie podstawowe: infrastruktura techniczna - gazownictwo i przeznaczenie uzupełniające: infrastruktura techniczna oraz 1ZL, dla którego ustalono przeznaczenie podstawowe: las i przeznaczenie uzupełniające: infrastruktura techniczna.

W planie wskazano przebieg infrastruktury technicznej: gazociągu wysokiego ciśnienia ze strefą kontrolowaną i napowietrznych linii elektroenergetycznych 220 kV i 15 kV ze strefami ochronnymi. Sieci te przechodzą również przez omawiany obszar.

Północno-wschodni kraniec obszaru objętego przystąpieniem do sporządzania projektu planu graniczy z terenem gminy Nowosolna (powiat łódzki wschodni). W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowosolna (zmiana Studium – Uchwała nr XXXVII/224/13 Rady Gminy Nowosolna z dnia 4 grudnia 2013 r.) dla terenów sąsiadujących z omawianym obszarem ustalono przeznaczenie: tereny usług, terenów lasów i tereny rolne. Wskazano obszary działań specjalnych i indywidualnych działań ochronnych i programowych, a także korytarze ekologiczne, wg Planu ochrony Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich.

Tereny te są objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowosolna (Uchwała nr XXXIII/225/05 z dnia 13 czerwca 2005 r.), w którym ustalono przeznaczenie: w jednostka Nr 1 – Kopanka: 1.U.2 – tereny zabudowy usługowej i 1.UT.1 – tereny usług turystycznych.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w sąsiedztwie *Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich* (PKWŁ) - jego części leżącej na terenie gminy Nowosolna, a także otuliny PKWŁ – w granicach miasta Łodzi. Otulina to strefa ochronna granicząca z formą ochrony przyrody i wyznaczona indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka (art. 5 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Granice Parku oraz granice jego otuliny zostały określone w rozporządzeniu Wojewody Łódzkiego i Wojewody Skierniewickiego z dnia 31 grudnia 1996 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Dla PKWŁ obowiązują także akty prawne:

- rozporządzenie Nr 5/2003 Wojewody Łódzkiego z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich;
- uchwała Nr LV/1545/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie dostosowania formy prawnej Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich.

Według planu ochrony PKWŁ sąsiadująca z omawianym obszarem część terenu parku należy do jednostki planistycznej „N.1.6”, dla której plan ustala strefę „S”, która obejmuje „obszary specjalnych indywidualnych działań ochronnych i programowych”, a część terenu

otuliny - do jednostki planistycznej „Ł2.20”, dla której plan ustala strefę „N”, która obejmuje „obszary o dominującej funkcji rolnej, w przewadze niezabudowane lub z rozproszoną zabudową”. Wskazany został m.in. przebieg korytarzy ekologicznych, których utrzymanie - według zapisów planu ochrony - jest wymagane.

W początkowej fazie prac nad projektem planu sporządzone zostało „Opracowanie ekofizjograficzne (podstawowe) na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Beskidzkiej, Marmurowej, Opolskiej i Adama Hanuszkiewicza”. Opracowanie to zawiera charakterystykę stanu i funkcjonowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem ich wzajemnych powiązań. Określa m.in. ekofizjograficzne uwarunkowania dla planowania przestrzennego oraz wnioski i zalecenia do sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W opracowaniu ekofizjograficznym wskazano, iż jest to obszar, który: „jest ważnym elementem funkcjonalnym systemu przyrodniczego aglomeracji łódzkiej. W skali lokalnej i regionalnej współtworzy sieć obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, łącząc inne tereny cenne przyrodniczo, zarówno te w granicach miasta, jak i poza jego obrębem. Zasadniczymi elementami tej sieci są przede wszystkim: Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich z Lasem Łagiewnickim, otulina Parku oraz tereny otwarte na obrzeżach Osiedla Nowosolna, łączące się z przyrodniczo cennymi terenami w sąsiednich gminach.

Tereny te tworzą atrakcyjny, kulturowy krajobraz o dużych walorach estetycznych. Stanowią niszę ekologiczną dla roślin i zwierząt o zróżnicowanych wymaganiach siedliskowych. pełnią ważne funkcje przyrodnicze, są składowymi korytarzy ekologicznych, zachowują gamę siedlisk stanowiących o różnorodności biologicznej tego terenu, postuluje się wyłączenie ich z zabudowy oraz zachowanie ich funkcji przyrodniczych.”

Wskazano, że ewentualne zamierzenia inwestycyjne w obrębie obszaru, niezależnie od ich charakteru i funkcji, powinny być realizowane z zachowaniem warunków:

- stosowania rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapewniających zachowanie standardów jakości środowiska;
- wprowadzenia zakazów dotyczących lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- zakazu grodzenia działek w obrębie korytarzy ekologicznych;
- zakazu zmiany stosunków gruntowo-wodnych na obszarze objętym opracowaniem;
- ograniczenia odpływu wód opadowych i roztopowych poprzez stosowanie urządzeń do wykorzystania ich na miejscu lub retencji, z dopuszczeniem odprowadzania wód spływających ze szczelnie utwardzonych powierzchni lub ziemi, z zachowaniem przepisów odrębnych;
- obowiązku urządzenia dla każdej zabudowanej nieruchomości miejsca do gromadzenia odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi utrzymania czystości i porządku w gminach;
- uzupełnienia zadrzewień wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Do nasadzeń należy dobierać gatunki rodzime, odporne na niekorzystne warunki panujące przy drogach (np. klon

zwyczajny, jawor, jesion wyniosły, lipa drobnolistna). Należy unikać gatunków krótkowiecznych i obcego pochodzenia;

- dopuszczenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla realizacji zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło;
- ustalenia odpowiednio wysokiego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę;
- lokalizacji zabudowy, podlegającej ochronie przed hałasem na podstawie przepisów odrębnych, w miejscach zapewniających dotrzymanie standardów akustycznych;
- wyznaczenia stref ochronnych istniejącej i projektowanej infrastruktury technicznej oraz nakazanie ich późniejszej kontroli, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ustalenia projektu planu respektują powyższe wytyczne opracowania ekofizjograficznego w zakresie ograniczeń i możliwości zagospodarowania obszaru, wynikających z potrzeby ochrony zasobów i walorów przyrodniczo-krajobrazowych.

4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Podział fizycznogeograficzny

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym (Kondracki 2002) Osiedle Nowosolna leży w granicach mezoregionu Wzniesienia Łódzkie (318.82), należącego do makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8), podprovincji Niziny Środkowopolskie (318). W podziale geomorfologicznym Polski przyjęto (Gilewska 1991), że obszar ten znajduje się w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Łódzka (AV.g2), makroregionu Wzniesienia Łódzkie (AV.g), podprovincji Niziny Środkowopolskie (AV). Według podziału Łodzi na jednostki geomorfologiczne (*Atlas Miasta Łodzi* 2002) wyróżnione w oparciu o podobieństwa cech morfometrycznych oraz budowy wewnętrznej i genezy form terenu, analizowany obszar położony jest w obrębie Wzgórz Łagiewnickich i jednostki niższego rzędu: Płaskowzgórza Stokowskiego.

Rzeźba terenu

Wzgórz Łagiewnickie są najwyżej usytuowaną częścią miasta. Teren ten charakteryzuje się dużymi wysokościami względnymi występujących tu izolowanych pagórków i wałów moren czołowych, które powstały na skutek wytapiania materiału niewysortowanego i jego akumulacji przed czołem lądolodu. Największe wysokości (275 m) występują w północno-wschodniej części omawianego obszaru, najniższe (253 m) – w części południowo-zachodniej. Lokalnym obniżeniem terenu jest wyrobisko kopalni piasku i żwiru „Łódź - Opolska I”. Na obszarze objętym opracowaniem teren równomiernie opada z północnego wschodu ku południowemu zachodowi, a nachylenia stoków wynoszą przeważnie 1° – 2° i 2° – 4°, tylko miejscami przekraczając 4°.

Rzeźbę powierzchni analizowanego terenu ukształtowały lądolody zlodowacenia środkowopolskiego, a w szczególności zlodowacenia Warty oraz zlodowacenia Wisły. Jej przemodelowanie następowało w warunkach interglacjalnych, peryglacjalnych i holocenów. Na modelowanie rzeźby zasadniczy wpływ miały czynniki denudacyjne oraz glacictektoniczna i erozyjna działalność ostatniego na tym terenie lądolodu. Dominującą na tym

obszarze formą są pagórki kemowe pochodzenia wodnolodowcowego. Ze zlodowaceniem Wisły związana jest wcinająca się w tę formę sucha dolina, które ciągnie się od centrum obszaru w kierunku południowo-zachodnim i stanowi górny odcinek doliny dopływu spod Sikawy. Powstała ona w okresie peryglacialnym, w którym intensyfikowały się procesy spłukiwania i ruchy masowe (Wysmyk-Lamprecht i in. 2018; Atlas Miasta Łodzi 2002).

Budowa geologiczna, grunty

Pod względem geologicznym omawiany obszar znajduje się w obrębie antykliny Justynowa, jednostki strukturalnej niższego rzędu, która wchodzi w skład antyklinorium kujawskiego (antyklinorium środkowopolskie). Powierzchnię mezozoiczną analizowanego obszaru budują skały górnourajskie. Charakter rzeźby mezozoicznej jest jednak trudny do odtworzenia, ponieważ ich obecny układ jest wynikiem silnej erozji lodowcowej i wodnolodowcowej oraz procesów glacitektonicznych (*Atlas Miasta Łodzi 2002*).

Powierzchniowe warstwy analizowanego obszaru stanowią utwory czwartorzędowe: piaski wodnolodowcowe, gliny zwałowe oraz piaski i żwiry lodowcowe, tworzące ciągłą warstwę o różnej miąższości. Miąższość tych utworów w okolicach Nowosolnej oraz pobliskich Stoków jest najwyższą w skali Łodzi i wynosi około 138 metrów. Związane jest to ze znacznymi obniżeniami starszego podłoża. W budowie geologicznej obszaru występują także mułki i piaski deluwialne (grunty o złych lub średnich warunkach posadowienia zabudowy) – w obrębie suchej doliny. (Wysmyk-Lamprecht i in. 2018; Atlas Miasta Łodzi 2002).

Głębiej zalegające (na poziomie ok. 130 m. n.p.m.) utwory starsze od czwartorzędu to trzeciorzędowe – z neogenu, pliocenu – iły (w części wschodniej i południowo-wschodniej) i piaski (w pozostałej części obszaru).

Na obszarze objętym opracowaniem znajduje się udokumentowane złoża piasków – Opolska I, usytuowane w centralnej części omawianego terenu. Eksploatacja kruszywa ze złoża „Łódź - Opolska I” odbywa się na podstawie koncesji numer RŚV.7422.63.2014.KK, z dn. 02.07.2014 r., udzielonej przez Marszałka Województwa Łódzkiego, ważnej do dnia 30.06.2029 r. Określona w koncesji powierzchnia obszaru górniczego, a także terenu górniczego wynosi 69 989 m², a wielkość zasobów przeznaczonych do wydobycia – 896 820 t.

W 2021 roku zasoby geologiczne bilansowe złoża „Łódź - Opolska I” wynosiły 1354 tys. t, zasoby przemysłowe - 1354 tys. t; a wydobycie: 10 tys. t¹ (w 2020 roku - 11 tys. t).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami² w przypadku zakończenia eksploatacji i likwidacji zakładu górniczego w całości lub w części przedsiębiorca jest zobowiązany:

- zabezpieczyć lub zlikwidować wyrobiska górnicze oraz urządzenia, instalacje i obiekty zakładu górniczego,
- przedsięwziąć niezbędne środki chroniące sąsiednie złoża kopalni,
- przedsięwziąć niezbędne środki chroniące wyrobiska sąsiednich zakładów górniczych,
- przedsięwziąć niezbędne środki w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

¹ Bilans zasobów złóż kopalni w Polsce według stanu na 31 XII 2021 rok (PIG-PIB Warszawa 2022; <http://surowce.pgi.gov.pl>)

² Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1072, z późn. zm.)

Eksploatowane złoża „Łódź - Opolska I” znajduje się w granicach obszaru perspektywicznego surowców (jednego z trzech wskazanych w północno-wschodniej części miasta), obejmującego rejon ulic: Marmurowa – Nad Niemnem – Jana Kasprówicza – Beskidzka i Listopadowa – Obłoczna – Iglasta – Hyrna. Po wschodniej stronie obszaru, na terenie osiedla Nowosolna znajduje się udokumentowane złoża piasków i żwirów czwartorzędowych „Nowosolna II”, w ramach którego funkcjonuje teren górniczy „Nowosolna II-1” (koncesja ważna do 2040-12-31). Żwir i piasek eksploatowano również na terenie górniczym „Nowosolna I”; po zakończeniu wydobywania wyrobisko było w latach 90. XX w. wykorzystywane na składowisko odpadów komunalnych, a po zakończeniu składowania odpadów zostało poddane rekultywacji: przykryte warstwą gleby i obsadzone drzewami oraz krzewami.

Wody powierzchniowe i podziemne

Dział wodny I rzędu przebiega przez omawiany obszar: jego część północno-zachodnia należy do zlewni Łódki w dorzeczu Odry, a część południowo-wschodnia – do zlewni Miazgi w dorzeczu Wisły. Na analizowanym terenie nie ma powierzchniowej sieci rzecznej, chociaż jego budowa geologiczna świadczy o niegdyś płynącym tam cieku.

Jednolitą częścią wód powierzchniowych (JCWP) jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro, sztuczny zbiornik wodny, ciek a także fragment morskich wód wewnętrznych itp. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP.

Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny oraz na sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny. Omawiany teren położony jest w granicach dwóch jednolitych części wód powierzchniowych, o kodach:

- kod w latach 2022-2027 RW600010183232 (RW600017183232 kod w latach 2016-2021) – „Łódka” (silnie zmienione),
- kod w latach 2022-2027 RW200010254635 (RW2000172546329 kod w latach 2016-2021) - „Wolbórka od źródeł do Dopływu spod Będzelina” (naturalne).

Podstawą klasyfikacji stanu ekologicznego (a dla JCWP silnie zmienionych – potencjału ekologicznego) są elementy: biologiczne, hydromorfologiczne i fizykochemiczne. Na podstawie prowadzonego monitoringu (2016-2021) jakości wód powierzchniowych potencjał ekologiczny JCWP „Łódka” określono jako zły i stan (ogólny) całej JCWP również oceniono jako zły. Stan ekologiczny dla JCWP „Wolbórka od źródeł do Dopływu spod Będzelina”, określono jako umiarkowany, ale stan całej JCWP jako zły. Na jakość omawianych jednolitych części wód niewątpliwie wpływa sposób użytkowania i zagospodarowania tych terenów, powodujący jej zanieczyszczenie biologiczne.

W Planach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry i na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. poz. 1911 - dla dorzecza Wisły³ i Dz. U. poz. 1967 - dla dorzecza Odry⁴) określone zostały cele środowiskowe dla wód powierzchniowych - oparte na wartościach granicznych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych

³ Aktualizacja: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 300)

⁴ Aktualizacja: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 335)

określających stan/potencjał ekologiczny wód powierzchniowych - odpowiadających dobremu stanowi wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez wymienione JCWP została określona jako zagrożona, w związku z czym dopuszczono: dla JCWP Łódka derogację do 2027 roku, a dla JCWP Wolbórka od źródeł do dopływu spod Będzelina - odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych oraz odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych.

Warunki hydrogeologiczne obszaru wschodniej części Łodzi, w tym objętego opracowaniem planu, określa Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000 Arkusz Łódź – Wschód (628) wraz z objaśnieniem do mapy, opracowana przez Państwowy Instytut Geologiczny w 2002 roku. Omawiany obszar według podziału na jednostki hydrogeologiczne dokonanego w oparciu o zasięg występowania poziomów wodonośnych, ich zasobność, stopień izolacji, udział poziomów wodonośnych w profilu pionowym wód podziemnych oraz przynależność do dużych jednostek geologiczno-strukturalnych podziału znajduje się na styku trzech jednostek:

- 2 abQII/Cr1 (arkusz Łódź-Wschód) – jednostka charakteryzuje się obecnością głównego czwartorzędowego użytkowego piętra wodonośnego, ze stropem na głębokości od 25 do 60 m i średniej miąższości wynoszącej 50 m. Parametry hydrogeologiczne kształtują się następująco: przewodność – średnia wartość $350 \text{ m}^2/24\text{h}$, wydajność potencjalna od poniżej 10 do $50 \text{ m}^3/\text{h}$, moduł zasobów odnawialnych $170 \text{ m}^3/24\text{h}\cdot\text{km}^2$ i dyspozycyjnych $130 \text{ m}^3/24\text{h}\cdot\text{km}^2$. Podrzednym piętrzem jest dolnokredowe piętro wodonośne. W zasięgu jednostki jest północno-zachodnia część obszaru;

- „3 abQII/J3” (arkusz Łódź-wschód) – głównym użytkowym piętrzem wodonośnym jest piętro czwartorzędowe znajdujące się na głębokości od 2 do 35 m, średnia miąższość wodonośca wynosi 50 m, a w rejonie Nowosolnej ponad 80 m. Wodonośność kształtuje się średnio na poziomie $750 \text{ m}^2/24\text{h}$, a w rejonie Moskulików nawet powyżej $1000 \text{ m}^2/24\text{h}$, a moduł zasobów odnawialnych $200 \text{ m}^3/24\text{h}\cdot\text{km}^2$ i dyspozycyjnych $140 \text{ m}^3/24\text{h}\cdot\text{km}^2$. Podrzednym poziomem wodonośnym w omawianej jednostce jest poziom górnourajski. W zasięgu jednostki jest północno-wschodnia część obszaru;

- 5 baQI/Cr1/J3 (arkusz Łódź-Wschód) – jednostka w całości leży w obrębie Łodzi. Czwartorzędowy poziom wodonośny jest tutaj głównym poziomem wodonośnym, podrzędne stanowią: piętro dolnokredowe (zachodnia część jednostki) oraz poziom górnourajski (wschodnia część jednostki). Parametry hydrogeologiczne kształtują się następująco: średnia wodoprzewodność wynosi $380 \text{ m}^2/24\text{h}$, wydajność potencjalna zawiera się w przedziale od poniżej 10 do $70 \text{ m}^3/\text{h}$, moduł zasobów odnawialnych wynosi $160 \text{ m}^3/24\text{h}\cdot\text{km}^2$, a dyspozycyjnych $70 \text{ m}^3/24\text{h}\cdot\text{km}^2$. W granicach jednostki istnieje lej depresyjny wywołany odpływem wód czwartorzędowych do wód piętra dolnokredowego. W zasięgu jednostki jest południowa część obszaru.

Inny, niż opisany powyżej, podział na jednostki hydrogeologiczno-strukturalne został zaproponowany przez Antoniego S. Kleczkowskiego. Zespół hydrogeologów pod jego kierownictwem, na podstawie badań przeprowadzonych w latach 1986-198, wydzielił na terenie kraju 180 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Analizowany obszar znajduje się równocześnie w zasięgu dwóch zbiorników:

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 403 Brzeziny-Lipce Reymontowskie. Obszar zbiornika obejmuje wschodnie rejon miasta, w tym obszar opracowania. Został

wydzielony w czwartorzędowym, międzymorenowym poziomie wodonośnym, który tworzą piaski i żwiry złodowaceń środkowopolskich, lokalnie podścielone utworami piaszczystymi. Jego powierzchnia całkowita wynosi 680,75 km² (jest mniejsza od tej określonej wstępnie przez A.S. Kleczkowskiego o około 154 km²), szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 32 100 m³/d, a zasoby odnawialne - 298 140 m³/d. Pobór wód podziemnych z poziomu zbiornikowego wynosi 12 579,8 m³/d. Aktualny stopień wykorzystania dostępnych zasobów zbiornika jest szacowany na blisko 20%. Wody tego zbiornika są na ogół bardzo nieznacznie zanieczyszczone. Obszary ochronne GZWP nr 403, wyznaczone według kryterium 25-letniego czasu dopływu wody do granic zbiornika, łącznie zajmują 362,7 km² - ponad 50% powierzchni zbiornika; wydzielono dwa typy obszarów ochronnych:

- obszar A, obejmujący tereny bardzo podatne na przenikanie zanieczyszczeń (czas pionowej infiltracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu poniżej 5 lat),

- obszar B, obejmujący tereny podatne na przenikanie zanieczyszczeń (czas pionowej infiltracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu wynosi 5-25 lat).

Oba typy obszarów ochronnych zlokalizowane są w granicach Łodzi. Wymogi ochronne GZWP nr 403 można podzielić na dwie kategorie – te wynikające z aktualnych przepisów prawnych i te, których realizacja wymaga zmiany lub rozszerzenia obecnie obowiązujących przepisów prawnych. Pełen wykaz ograniczeń zawierają dokumentacje hydrogeologiczne opracowane dla zbiorników. Obszar B rozciąga się po wschodniej stronie omawianego obszaru, bezpośrednio z nim granicząc;

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 401 Niecka Łódzka. Jest to duży jednorodny zbiornik wód podziemnych. Jego powierzchnia po weryfikacji wynosi 1759,2 km² i jest o 142,8 km² mniejsza od ustalonej wstępnie przez A.S. Kleczkowskiego. Obszar zbiornika w całości zlokalizowany jest na terenie województwa łódzkiego – obejmuje m.in. całą zachodnią i centralną część Łodzi, około 83% jej powierzchni. W zasięgu tego zbiornika znajduje się niewielka, zachodnia część omawianego obszaru. Główny poziom zbiornika tworzą piaski, żwiry i słabo zwięzłe piaskowce kredy dolnej – dolnokredowy poziom zbiornikowy ma duże znaczenie jako dodatkowe źródło dla zaopatrzenia ludności w wodę, szczególnie w rejonie intensywnie eksploatowanym jakim jest Łódź. Ustalona w modelu matematycznym wielkość zasobów dyspozycyjnych poziomu zbiornikowego wynosi około 97200 m³/d przy module zasobowym 55,4 m³/d*km². Wartość ta stanowi około 52% wielkości zasobów odnawialnych w warunkach hydrodynamicznych (według stanu na 2012 rok). Zasoby dyspozycyjne wszystkich poziomów wodonośnych w granicach zbiornika są szacowane na około 328 800 m³/d (tj. około 187,3 m³/d*km²). Pobór wód podziemnych z poziomu zbiornikowego wynosi łącznie około 34776 m³/d, co stanowi około 36% wielkości jego zasobów dyspozycyjnych. Obszary ochronne wyznaczone według kryterium 25-letniego czasu dopływu wody do granic zbiornika zajmują łącznie około 15% powierzchni całego GZWP – pozostały obszar zbiornika cechuje się bardzo dobrymi warunkami naturalnymi ochrony⁵ i nie wymaga ustanawiania obszaru ochronnego, ani wprowadzania szczególnych ograniczeń w użytkowaniu terenów. Wśród pięciu zaproponowanych obszarów ochronnych, jeden (obszar 40103) znajduje się prawie w całości na terenie Łodzi, jednak w znacznej odległości od omawianego obszaru. Koncepcja ochrony GZWP nr 401 nie zawiera szczególnych zakazów

⁵ Stopień podatności poziomu zbiornikowego na zanieczyszczenia jest mały i bardzo mały – czas dopływu pionowej wody do granic zbiornika wynosi powyżej 50 lat

i nakazów, poza ogólnie przyjętymi i wynikającymi z aktów prawnych dotyczących ochrony wód podziemnych.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi, które zostały wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Zgodnie z przyjętymi w 2011 roku Planami gospodarowania wodami (PGW) na obszarze dorzeczy w Polsce obowiązywał podział na 161 JCWPd. Na potrzeby aktualizacji PGW, przyjętych Rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1911 - dla dorzecza Wisły i Dz. U. poz. 1967 - dla dorzecza Odry), opracowano nowy podział na 172 JCWPd. Najnowsza aktualizacja PGW (Dz. U. z 2023 r. poz. 300 - dla dorzecza Wisły i Dz. U. z 2023 r. poz. 335 - dla dorzecza Odry) zweryfikowała podział JCWPd, obecnie obowiązuje podział na 174 JCWPd. Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu JCWPd GW200084 oraz GW600072.

Najbliżej granic obszaru niniejszego opracowania znajdował się punkt 159, w którym wody zostały zaklasyfikowane do II klasy jakości. Są to wody dobrej jakości, w których wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych; wskaźniki jakości wody nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody, przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Klasy jakości wód podziemnych I – III oznaczają dobry stan chemiczny.

Na obszarze objętym opracowaniem nie zostały ustanowione strefy ochronne ujęć wód, ani obszary ochronne zbiorników wód podziemnych, o jakich mowa w art. 95 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze*. Na obszarze znajdują się cztery udokumentowane ujęcia wód podziemnych; ich orientacyjna lokalizacja została przedstawiona na rysunku planu (jako oznaczenie informacyjne).

Gleby

Jednym z najważniejszych czynników glebotwórczych, który wpływa na rodzaj gleby i wartości użytkowo-rolnicze jest skała macierzysta. Zasadniczymi skałami macierzystymi dla gleb występujących w obrębie omawianego obszaru są czwartorzędowe utwory polodowcowe. Dominują tu gleby płowe wytworzone z pyłów piaszczystych i piasków gliniastych mocno pylastych, a w części północno-zachodniej także z piasków gliniastych lekkich.

Występujące tu gleby należą do geokompleksów litogenicznych związanych z utworami trudoprzepuszczalnymi i przepuszczalnymi. gleb ubogich. Pod względem przydatności rolniczej zaliczane są do kompleksów 5 i 6: żytniego dobrego i żytniego słabego.

Na terenach zabudowanych oraz zajętych pod ciągi komunikacyjne występują gleby zdegradowane, antropogenicznie przeobrażone wskutek procesów urbanizacyjnych. Przeważają wśród nich gleby industrio- i urbanoziemne o niewykształconym profilu, silnie przeobrażone wskutek oddziaływania zabudowy.

Zieleń

Ze względu na średni stopień zurbanizowania obszaru objętego opracowaniem, szata roślinna należy do elementów umiarkowanie przekształconych.

Według *Atlasu Miasta Łodzi* (2002) rejon miasta, obejmujący obszar opracowania, pod względem liczebności gatunków roślin zielnych, charakteryzuje się średnim bogactwem florystycznym (od 150 do 250 gatunków/km²). Po wschodniej stronie omawianego terenu stwierdzono stanowiska zawilca gajowego *Anemone nemorosa* (gatunek urbanofobny).

Aktualną potencjalną roślinnością naturalną, czyli taką, która rozwinęłaby się w obecnych warunkach środowiska po ustaniu ingerencji człowieka, jest kwaśna dąbrowa *Calamagrostio-Quercetum* - acidofilny las dębowy z sosną i brzozą.

Roślinność rzeczywistą na tym obszarze stanowi przede wszystkim roślinność synantropijna: segetalna (towarzysząca uprawom) i lasy zniekształcone oraz drzewostany pochodzenia sztucznego na zdegradowanych siedliskach. Nie ma tam terenów zieleni miejskiej: parków czy skwerów. Na obszarze nadal prowadzona jest działalność rolnicza – pola są uprawiane.

Obszar objęty sporządzanym planem miejscowym obejmuje lasy komunalne uroczyska „Opolska-Beskidzka”, o powierzchni 17,66 ha (w tym 0,44 ha pod linią wysokiego napięcia), złożone z czterech śródpolnych kompleksów leśnych. Zostały one posadzone w ramach prowadzonej w latach 1962-1972 akcji harcerskich zalesień. Drzewostany są około 50-letnie, podrosty około 20-letnie. Lasy uroczyska stanowią wyróżniający się element krajobrazu, pozostając ostoją dla wielu gatunków zwierząt i roślin. Tworzą je leśne zbiorowiska roślinne z drzewostanami sosnowo-brzozowymi, we fragmentach również modrzewie i dęby. Większość jest sklasyfikowana jako las mieszany świeży, reszta jako bór mieszany świeży.

Mniejszą powierzchnię niż lasy komunalne zajmują lasy prywatne, przeważnie monokultury sosnowe, oraz zadrzewienia śródpolne, w których dominuje brzoza.

Drzewa rosną także przy drogach ograniczających omawiany obszar, nie stanowią jednak regularnych alei. Przy ulicy Marmurowej są to głównie klony i jesiony, a przy ul. A. Hanuszkiewicza – robinie i brzozy.

Fauna

Obszar opracowania należy do terenów o zróżnicowanych zasobach faunistycznych. Szacunkowa liczba lęgowych gatunków ptaków w północnej części obszaru wynosi od 35 do 39 gatunków, w południowej – od 25 do 34 gatunków na km². Nie odnotowano jednak stanowisk rzadkich gatunków ptaków, jak również występowania rzadkich i zagrożonych owadów, ani udokumentowanych stanowisk gadów i ssaków (Atlas miasta Łodzi, 2002).

Można jednak przypuszczać, iż tereny otwarte, zbiorniki wodne oraz tereny zalesione i zadrzewienia są miejscem bytowania licznych gatunków zwierząt, w tym niewielkich ssaków związanych z tego typu siedliskami.

Warunki klimatyczne

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej Polski R. Gumińskiego, obszar Łodzi zaliczony został w całości do Dzielnicy Łódzkiej.

Klimat Łodzi wykazuje charakterystyczne dla Niżu Polskiego cechy pośrednie między strefą oddziaływania wpływów oceanicznych i kontynentalnych. W porównaniu do najbliższych wielkich miast Łódź ma więcej cech oceanicznych niż Warszawa, a mniej niż Poznań. Klimat Łodzi wykazuje pewne różnice w stosunku do pozostałego obszaru Polski środkowej. Wynikają one z położenia terenu w obrębie i u podnóża Wzniesień Łódzkich. Naturalne ukształtowanie terenu powoduje w stosunku do terenów otaczających: obniżenie średniej temperatury rocznej, zmniejszenie udziału wiatrów północnych, zwiększenie rocznej sumy opadów.

Największą częstotliwość występowania w roku wykazuje powietrze polarno-morskie – 65 % dni w roku. Powietrze kontynentalne pojawia się w ciągu 29 % dni w roku. Sporadycznie,

głównie w kwietniu (7 % dni) i maju (13,5 % dni), występują masy powietrza arktycznego. Najrzadziej występują masy powietrza zwrotnikowego.

Cechą charakterystyczną obszaru jest niewielkie zróżnicowanie temperatury powietrza - średnia roczna dla okresu od 1951 do 2005 roku wynosiła 8,4°C. Najchłodniejszym miesiącem jest zazwyczaj styczeń (średnia temperatura poniżej -1,8°C opadająca w niektórych latach do -12°C). Miesiącem najcieplejszym jest przeważnie lipiec (średnia temperatura 17,5°C - 18,7°C), ale w poszczególnych latach może to być też czerwiec lub sierpień, w których średnie temperatury osiągają 21°C. Generalnie największa zmienność średnich miesięcznych temperatur przypada na styczeń, luty i marzec, najmniejsza na późne lato i wczesną jesień.

Według danych ze stacji meteorologicznej Łódź-Lublinek średnie częstości kierunków wiatrów w wieloletnim okresie 1951-1980, wyrażone w procentach, wynosiły: N = 7, NE = 6, E = 17, SE = 11, S = 9, SW = 14, W = 17, NW = 10, cisza = 9. Z powyższych danych wynika, że z sektora zachodniego (NW, W, SW) pochodzi ok. 41% wiatrów, a ze wschodniego (NE, E, SE) - 34%.

Maksymalne prędkości wiatru przypadają na zimę i wiosnę, i są także charakterystyczne dla kierunków o największych częstotliwościach (W i SW). Znacznymi prędkościami charakteryzują się też wiatry północne, jednak występują z mniejszą częstotliwością.

W rozkładzie rocznym największe wartości opadów przypadają na miesiące letnie, głównie lipiec, w którym średnia miesięczna osiągała wartość 83,3 mm. Najmniejsze wartości opadów występują w lutym (32,1 mm). Miesiące zimowe odznaczają się najmniejszą zmiennością opadów z roku na rok, podczas gdy w miesiącach letnich zmienność ta osiąga wartości rzędu 300 - 400%. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w latach 1981-2010 dla miasta Łodzi wynosiła 570,1 mm. Pokrywa śnieżna w ostatnim czasie utrzymywała się przeciętnie przez 82 dni w ciągu pięciu miesięcy (listopad, grudzień, styczeń, luty, marzec).

Liczba dni pogodnych w roku (stacja meteorologiczna Łódź-Lublinek) wynosi 32 i jest niższa niż na obszarach sąsiednich. Związane jest to ze zwiększoną konwekcją nad miastem, wywołaną wyższą temperaturą, zanieczyszczeniem powietrza, a tym samym większą ilością źródeł kondensacji pary wodnej.

Ochrona prawna zasobów przyrodniczych

W granicach obszaru objętego sporządzanym projektem planu miejscowego nie występują żadne obiekty ani obszary przyrodnicze i krajobrazowe objęte prawnymi formami ochrony - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Najbliżej położonymi są:

Park Krajobrazowy Wniesień Łódzkich (część parku położona na terenie gminy Nowosolna) – graniczący z obszarem od północnego wschodu; otulina Parku (w granicach miasta);

- użytek ekologiczny „Stawy w Nowosolnej” – ok. 2,2 km na wschód od obszaru;
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Sucha dolina w Moskulach” – ok. 3,2 km na północny zachód od obszaru;
- użytek ekologiczny „Bagno Ługi” – ok. 3,8 km na północny zachód od obszaru;
- użytek ekologiczny „Stawy w Mileszkach” – ok. 4,2 km na południowy wschód od obszaru;

– użytek ekologiczny „Łąki na Modrzewiu” - około 4,9 km na północny zachód od obszaru;

– rezerwat przyrody „Las Łagiewnicki” – ok. 5,0 km na północny zachód od obszaru.

Obszar, tak jak całe miasto Łódź, znajduje się poza europejskimi systemami o wysokiej aktywności przyrodniczej wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000; najbliższe są położone w odległości kilku kilometrów od granic miasta, a kilkunastu - od obszaru opracowania.

Zagospodarowanie i sąsiedztwo

Obszar objęty omawianym projektem planu miejscowego położony jest w północno-wschodniej części miasta, w północnej części dzielnicy Widzew, w granicach osiedla Dolina Łódki. Zajmuje powierzchnię ok. 99 ha. W większości stanowi tereny otwarte, aktywne przyrodniczo – głównie tereny rolne, z niewielkim udziałem pastwisk i sadów. Znaczną część obszaru zajmują także lasy oraz zadrzewienia. Nieliczna zabudowa (zagrodowa i jednorodzinna) usytuowana jest w północno-zachodniej części obszaru. Poza granicami obszaru objętego sporządzanym planem znalazły się tereny zabudowy wzdłuż ul. Beskidzkiej oraz odchodzącej od niej drogi wewnętrznej, wzdłuż odcinka ul. Marmurowej po północnej stronie ul. Beskidzkiej, a także teren położony pomiędzy kompleksami leśnymi w północno-wschodniej części obszaru – przewidziany w obowiązującym *Studium* pod zabudowę usługową, w którym dopuszczono realizację nowego schroniska dla zwierząt.

Obecne zagospodarowanie obszaru przedstawia się następująco:

- tereny rolne, które zajmują większość powierzchni obszaru,
- lasy, znajdujące się głównie w północno-wschodniej części obszaru: komunalne – uroczysko „Opolska-Beskidzka” i prywatne oraz zadrzewienia,
- teren i obszar górniczy „Łódź - Opolska I”, w środkowej części obszaru,
- tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej - w części północno-zachodniej oraz nowopowstającej jednorodzinnej - w części południowo-wschodniej.

Na obszarze znajduje się eksploatowane złożo kruszywa naturalnego: teren i obszar górniczy „Łódź - Opolska I”, należący do obszaru perspektywicznego surowców, którego zasięg obejmuje rejony ulic: Marmurowej, Nad Niemnem, Jana Kasprowicza, Beskidzkiej i Listopadowej, Obłocznej, Iglastej oraz Hyrnej. Aktualna koncesja na eksploatację kruszywa z tego złoża jest ważna do 30.06.2029 r. Określona w koncesji powierzchnia obszaru (a zarazem terenu) górniczego wynosi 69 989 m², ale wyrobisko wraz z drogą dojazdową i miejscami składowania nadkładu zajmuje powierzchnię blisko 9 ha w pasie ciągnącym się przez środkową część obszaru od ul. Opolskiej aż do jego południowej granicy. Z analizy publikowanych ortofotomap⁶ (z lat 1994-2021) wynika, że na większą skalę wydobywanie jest tam prowadzone od około 15 lat. Za wschodnią granicą obszaru, w odległości 100 – 300 m, znajduje się kolejne eksploatowane złożo kruszywa - w obszarze górniczym „Nowosolna II”. Zgodnie z ustaleniami obowiązującego planu miejscowego dla tamtego obszaru po zakończonej eksploatacji kruszywa nastąpi rekultywacja wyrobiska w kierunku leśnym (teren 1PG/ZL) oraz zieleni o charakterze naturalnym (teren 1PG/Zn). Rekultywacja powinna być przeprowadzona poprzez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, odtworzenie oraz poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych gleby oraz uregulowanie stosunków wodnych.

⁶ mapa.lodz.pl/ortofotomapy/

Przez obszar opracowania przechodzą napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV i 220 kV i średniego napięcia 15 kV oraz gazociąg wysokiego ciśnienia, a w jego sąsiedztwie znajduje się gazociąg średniego ciśnienia, magistrała wodociągowa i kolektor sanitarny. Obszar znajduje się poza zasięgiem miejskiej sieci ciepłowniczej.

Na omawianym obszarze nie ma ulic - dróg publicznych, a jedynie lokalne dojazdy (drogi gruntowe, w tym dojazd do wyrobiska). Obsługę komunikacyjną obszaru zapewniają graniczące z nim ulice: Marmurowa (od północnego zachodu), Opolska (od północy) i Adama Hanuszkiewicza (od wschodu) oraz przebiegające za południową granicą ulice Beskidzka (w odległości ok. 100 m) i Brzezińska (w odległości ok. 300 m).

Obszar położony jest w sąsiedztwie terenów o istotnym walorze kulturowym – unikatowego układu ruralistycznego dawnej wsi Nowosolna, z charakterystycznym promienistym układem ulic oraz podziałem parcelacyjnym przebiegającym radialnie i prostopadłe do ulic. Centrum Nowosolnej znajduje się w odległości około 2,5 km na południowy wschód od obszaru.

Północno-wschodni kraniec obszaru styka się z Parkiem Krajobrazowym Wzniesień Łódzkich (częścią Parku położoną w gminie Nowosolna) oraz z otuliną PKWŁ (jej częścią położoną pomiędzy ul. Nad Niemnem i wschodnią granicą miasta).

Sąsiedztwo obszaru od strony zachodniej, północnej i wschodniej stanowią głównie tereny otwarte – rolne i leśne, z nieliczną zabudową, a od strony południowej – tereny zabudowy mieszkaniowej wzdłuż ul. Beskidzkiej, oddalonej o około 100 m od granicy obszaru.

Wartości kulturowe

Na omawianym obszarze nie ma obiektów ani obszarów wpisanych do rejestru czy ewidencji zabytków, ani uznanych za dobra kultury współczesnej. Nie stwierdzono tam również miejsc występowania zabytków archeologicznych. Istotnymi walorami kulturowymi cechują się tereny sąsiadujące z obszarem. Zostały one objęte strefami ochrony konserwatorskiej: po wschodniej stronie obszaru strefą „B” – ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia (unikatowy układ ruralistyczny dawnej wsi Nowosolna, z charakterystycznym promienistym układem ulic oraz podziałem parcelacyjnym przebiegającym radialnie i prostopadłe do ulic) i po stronie północnej strefą „K” - ochrony krajobrazu kulturowego (ochrona relikwów osadnictwa ruralistycznego).

Powiązania ekologiczne

Omawiany obszar, którego przeważającą większość stanowią tereny otwarte: rolne, lasy i zadrzewienia, należy do podstawowych elementów systemu przyrodniczego miasta - obszarów o wysokich walorach krajobrazowych i wartościach ekologicznych.

Obszar oraz jego sąsiedztwo stanowią bardzo ważny element funkcjonalny systemu przyrodniczego całej aglomeracji łódzkiej. W skali lokalnej i regionalnej współtworzą sieć obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, łącząc inne tereny cenne przyrodniczo, zarówno te w granicach miasta, jak i poza jego obrębem. W pobliżu omawianego obszaru elementami zasadniczymi tej sieci są przede wszystkim: Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich wraz z Lasem Łagiewnickim, krajobraz naturalny doliny rzeki Miazgi, lasy, zadrzewienia i tereny otwarte, w tym w szczególności mozaikowe, ekstensywne uprawy rolne o dużych walorach widokowych i estetycznych. W obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* obszar ten

zaliczono do obszarów proponowanych do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody - terenów o najwyższych w skali miasta walorach przyrodniczych i krajobrazowych wymagających podjęcia działań zabezpieczających przed degradacją („*Studium ...*”, część Kierunki, zał. 14 Środowisko przyrodnicze). Północno-wschodni kraniec obszaru graniczy z Parkiem Krajobrazowym Wzniesień Łódzkich i jego otuliną.

Omawiany teren posiada powiązania ekologiczne przede wszystkim z terenami otwartymi i lasami znajdującymi się na północny zachód, północ, północny wschód i na wschód od niego, co sprzyja migracjom flory i fauny. Słabsze są powiązania z terenami położonymi po południowej stronie obszaru. Główną barierą są tam ulice Beskidzka i Brzezińska oraz zurbanizowane tereny wzdłuż nich. Na południowy zachód od obszaru znajduje się miejska zabudowa osiedla Stoki, na wschód i południowy wschód – rozrastające się osiedle Nowosolna.

W *Studium*, jako elementy systemu powiązań przyrodniczych tego obszaru, wskazano łączniki przyrodnicze: jeden z nich prowadzi od kompleksu lasów uroczyska „Opolska-Beskidzka” w kierunku północnym, drugi - wzdłuż wschodniej granicy, w kierunku południowym, do doliny dopływu spod Sikawy.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego (PZPWŁ), zatwierdzonym uchwałą Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r., na terenie miasta wyznaczono 8 terenów proponowanych do objęcia ochroną prawną jako obszary chronionego krajobrazu (OChK), w tym obejmujący obszar opracowania OChK „Wilanowski z Pradolina Łódki” i graniczący z obszarem od wschodu OChK „Stoki Dąbrowy”, a także, w odległości ok. 2 km na południowy wschód, OChK „Dolina Miazgi”. Zapropozowany w PZPWŁ system obszarów chronionego krajobrazu docelowo miał zagwarantować wytworzenie spójnej sieci ekologicznej i zapewnić połączenie miasta z terenami sąsiednimi, cennymi przyrodniczo. Wraz z Parkiem Krajobrazowym Wzniesień Łódzkich, obszary chronione stanowić miały korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym. W kolejnym, obecnie obowiązującym dokumencie: Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi, przyjętym Uchwałą Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r., nie zawarto jednak żadnej propozycji utworzenia obszarów chronionych na terenie Łodzi.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Projekt planu nie wprowadza radykalnych zmian w przeznaczeniu terenów, w stosunku do ich aktualnego użytkowania, tym samym realizacja jego ustaleń nie spowoduje istotnej zmiany obecnego stanu środowiska – w szczególności nie będzie powodować pogorszenia tego stanu.

Również w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego planu stan środowiska nie zmieni się zauważalnie – a przede wszystkim nie pogorszy się, o ile utrzymany zostanie dotychczasowy sposób zagospodarowania, niestwarzający uciążliwości dla środowiska. Projekt planu ma na celu kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem: zachowania i ochrony terenów wspierających system ekologiczny miasta, ochronę walorów krajobrazowych terenów otwartych i ich roli klimatyczno-biologicznej.

Omawiany projekt planu nie dopuszcza lokalizacji nowych budynków, ale umożliwia zachowanie zabudowy istniejącej i określa dopuszczalny zakres robót budowlanych.

Dopuszczona została lokalizacja tymczasowych obiektów budowlanych związanych z terenem górnictwa i wydobywania (1G-RN), a także obiektów budowlanych związanych z gospodarką leśną, z wyłączeniem budynków, w terenach lasów (L).

W granicach omawianego obszaru znajduje się obszar górniczy udokumentowanego złoża piasków: "Łódź-Opolska I". Złoże to jest aktualnie eksploatowane. Projekt planu ustala granice obszaru wymagającego rekultywacji, tożsame z liniami rozgraniczającymi terenu 1G-RN.

W przypadku nieuchwalenia planu miejscowego bardzo prawdopodobnym zagrożeniem byłaby presja budowlana na ten atrakcyjny krajobrazowo i przyrodniczo teren, prowadząca do degradacji jego walorów. Zabudowa powodowałaby zagrożenia dla środowiska: defragmentację siedlisk przyrodniczych, przerwanie szlaków migracji zwierząt, utrudnienie przepływu mas powietrza.

Skutkami wprowadzania zabudowy na tereny otwarte byłyby:

- bezpośrednie niszczenie lub defragmentacja siedlisk przyrodniczych,
- zmniejszanie się powierzchni terenów naturalnego bytowania dzikiej zwierzyny,
- wygrozdenia przerywające powiązania ekologiczne i utrudniające lub uniemożliwiające migrację zwierząt,
- zmniejszanie się bioróżnorodności obszaru,
- zakłócenia w funkcjonowaniu systemu ekologicznego,
- niekorzystne zmiany w krajobrazie,
- zagrożenie zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby, przy niewłaściwym odprowadzaniu ścieków bytowych i gromadzeniu odpadów komunalnych.

Przy braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, kształtowanie nowej zabudowy i wszelkich procesów inwestycyjnych odbywa się bowiem w trybie wydawania decyzji administracyjnych, a więc z ograniczonymi możliwościami przeprowadzenia wieloaspektowych analiz przestrzennych, co może powodować, iż nowe obiekty nie będą w pełni spójne z otoczeniem. Będą wydawane pozwolenia na budowę w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które nakładają na inwestora znacznie mniejszy zakres warunków do spełnienia niż czynią to ustalenia planu miejscowego. Ponadto decyzje o warunkach zabudowy ustalają sposób zagospodarowania dla każdej działki osobno, co powoduje zainwestowanie w sposób nieskoordynowany i zagrażający, poprzez jednostkowe, a nie kompleksowe rozwiązania ładu przestrzennego.

Podkreślenia wymaga fakt, iż z tą niekorzystną tendencją mamy do czynienia obecnie. Dopiero uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwoli skutecznie zablokować możliwość powstawania zabudowy na terenach do tego nieprzewidzianych.

Na stan środowiska przyrodniczego istotny wpływ może mieć budowa układu komunikacyjnego, ale projekt planu nie przewiduje żadnych elementów tego układu. Jednak drogi mogą powstać niezależnie od uchwalenia planu (na podstawie tzw. specustawy), a ich negatywne oddziaływanie w postaci emisji zanieczyszczeń i hałasu może być, przynajmniej częściowo, niwelowane zastosowanymi rozwiązaniami technicznymi i usprawnieniem ruchu.

Ustalenia projektu planu w zakresie ochrony środowiska oraz w zakresie obsługi obszaru przez infrastrukturę techniczną zapewniają utrzymanie stanu środowiska na co najmniej dotychczasowym poziomie.

5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska na obszarze objętym projektem planu, a także w strefie potencjalnych oddziaływań inwestycji realizowanych zgodnie z ustaleniami planu, jest na ogół zadowalający, co wynika z położenia obszaru w peryferyjnej, obrzeżnej części miasta i jego przynależności do systemu przyrodniczego miasta.

W granicach obszaru nie ma terenów ani obiektów, które byłyby źródłem znaczącego niekorzystnego oddziaływania na stan środowiska. Na stan środowiska przyrodniczego omawianego obszaru największy wpływ ma oddziaływanie ze źródeł usytuowanych poza obszarem: terenów zurbanizowanych (w tym pobliskich terenów zabudowy mieszkaniowej - bez dostępu do miejskiej sieci kanalizacyjnej i ciepłowniczej) i ciągów komunikacyjnych. Poziom immisji zanieczyszczeń uwarunkowany jest głównie wielkosciami emisji, ale czynnikami istotnymi są także warunki meteorologiczne (wyższe temperatury powietrza w sezonie grzewczym powodują zmniejszenie emisji energetycznych, cyklonalny typ pogody sprzyja szybszemu przewietrzaniu terenów zabudowanych). Koncentracja zanieczyszczeń jest większa na obszarach o zwartej zabudowie, która uniemożliwia właściwe przewietrzanie terenów i sprzyja osiadaniu zanieczyszczeń na obszarach zamieszkałych. Stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 w Łodzi są dość wysokie zwłaszcza w centralnej części miasta, przede wszystkim w obszarze XIX wiecznej zabudowy Śródmieścia. W miarę oddalania od strefy centralnej poziomy ich stężenie maleją poza strefą intensywnie zurbanizowaną nie przekraczają wartości dopuszczalnych.

Według map przygotowanych przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, wykonanych w oparciu o modelowanie matematyczne oraz metodę obiektywnego szacowania, średnioroczne stężenie dwutlenku azotu na terenie województwa, z wyjątkiem ścisłego centrum miasta Łodzi, w 2021 r. kształtowało się na poziomie poniżej $20,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ - zdecydowanie poniżej dopuszczalnego poziomu wynoszącego $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Wzdłuż dróg i ulic o dużym natężeniu ruchu, stężenie NO₂ mogło być jednak nawet dwukrotnie większe.

Poziom stężenia dwutlenku siarki (25-te maksymalne stężenie 1-godzinne) w 2021 r. na całym obszarze nie przekroczył $150,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, przy poziomie dopuszczalnym $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Poziom stężenia dwutlenku siarki w rozkładzie średniomiesięcznym wykazuje zmienność sezonową - zimą średniomiesięczne stężenia są kilka lub kilkunastokrotnie wyższe niż w okresie letnim. W okresie silnych mrozów dochodzi do gwałtownego wzrostu poziomu SO₂ na skutek zwiększonego zapotrzebowania na energię ciepłą (podwyższone spalanie surowców energetycznych) oraz dodatkowo niesprzyjającej rozpraszaniu zanieczyszczeń pogodzie antycyklonalnej (słabe wiatry).

Średnioroczne wartości stężenia pyłu zawieszonego PM10 w obrębie obszaru kształtują się na poziomie $24,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ - $30,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny - $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Istotny wpływ na zdrowie ludności (choroby serca, układu oddechowego) mają przekroczenia dobowej wartości dopuszczalnej. Wartości chwilowe stężenia PM 10 mogą sięgać nawet do kilkuset $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Prowadzone pomiary do lat nie wykazują przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych metali zawartych w pyłe PM10, natomiast w przypadku benzo(a)pirenu corocznie stwierdza się na wszystkich stanowiskach pomiarowych w województwie znaczne przekroczenia poziomu docelowego. Średnioroczne wartości stężenia B(a)P w pyłe PM10 na obszarze opracowania należą do dość wysokich - w roku 2021 (modelowanie matematyczne)

zawierały się w przedziałach: 1,01 ng/m³ – 1,25 ng/m³ w części północno-wschodniej obszaru oraz 1,26 ng/m³ – 1,49 ng/m³ w części południowo-zachodniej, należą do najniższych w aglomeracji, ale i tak przekraczają wartość dopuszczalną, wynoszącą 1 ng/m³. Nadmierna koncentracja wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych stanowi zagrożenie jakości powietrza i ma bezpośredni wpływ na zdrowie ludzi. Jest to poważny problem, dotyczący wszystkich większych miast, a zwłaszcza ich części nie podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej, a także intensywnie rozwijających się terenów podmiejskich.

Największe zagrożenie dla zdrowia ludzi stanowią drobne frakcje pyłu zawieszonego – PM_{2,5}. Średnie roczne wartości stężenia pyłu PM_{2,5} w 2021 roku (modelowanie matematyczne) kształtowały się na poziomie: 12,5 µg/m³- 15,4 µg/m³ we wschodniej części i 15,5 µg/m³- 18,4 µg/m³ w zachodniej (poziom dopuszczalny - 25 µg /m³).

Omawiany teren położony jest w zlewni jednolitych części wód powierzchniowych RW600010183232 – „Łódka” (silnie zmienione) i RW200010254635 - „Wolbórka od źródeł do Dopływu spod Będzelina” (naturalne). Na podstawie prowadzonego monitoringu jakości wód powierzchniowych potencjał ekologiczny JCWP „Łódka” określono jako zły i stan (ogólny) całej JCWP również oceniono jako zły. Stan ekologiczny dla JCWP „Wolbórka od źródeł do Dopływu spod Będzelina”, określono jako umiarkowany, ale stan całej JCWP jako zły.

Ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez wymienione JCWP została określona jako zagrożona, w związku z czym dopuszczono: dla JCWP Łódka derogację do 2027 roku, a dla JCWP Wolbórka od źródeł do dopływu spod Będzelina - odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych oraz odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych.

Na jakość omawianych jednolitych części wód niewątpliwie wpływa sposób użytkowania i zagospodarowania tych terenów, powodujący jej zanieczyszczenie biologiczne. W zlewniach tych JCWP presją mogącą być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości jest presja komunalna. Należy przypuszczać, iż głównymi zagrożeniami dla wód powierzchniowych – a także wód podziemnych, zwłaszcza płytko zalegających wód gruntowych – zarówno na analizowanym terenie, jak i w jego sąsiedztwie, są: działalność rolnicza oraz spływy powierzchniowe z terenów o nieprzepuszczalnym podłożu (dróg i zabudowy). Wobec braku sieci kanalizacyjnej realne jest także zanieczyszczenie wód i gruntów ściekami komunalnymi.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) GW200084 oraz GW600072, które - tak jak wszystkie obejmujące obszar miasta Łodzi - zostały zidentyfikowane jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Według informacji z krajowego monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych i depozycji zanieczyszczeń, średni roczny ładunek jednostkowy zdeponowanych zanieczyszczeń w roku 2018 szacowany był na 33,6 kg/ha dla województwa łódzkiego (był o 6,5% niższy od średniego dla całego obszaru Polski).

Brak danych dotyczących zanieczyszczenia gleb uniemożliwia ocenę stopnia tego zanieczyszczenia. Należy jednak założyć, iż w największym stopniu zanieczyszczenie gleb dotyczy przyulicznych pasów terenów – wzdłuż ulic (dróg), gdzie dochodzi do koncentracji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego: przede wszystkim ołowiu, a także miedzi, cynku i kadmu. Dodatkowym zanieczyszczeniem gleb są środki chemiczne, stosowane

do zimowego utrzymania ulic. Na omawianym obszarze nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (nie ma obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi)⁷.

Do podstawowych rodzajów zanieczyszczeń środowiska naturalnego zalicza się również promieniowanie elektromagnetyczne, przy czym promieniowanie pochodzenia naturalnego nie stanowi zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka. Takim zagrożeniem może być promieniowanie pochodzące od źródeł antropogenicznych, a przede wszystkim urządzeń: łączności osobistej (stacji bazowych GSM/UMTS), radiokomunikacyjnych (stacji radiowych i telewizyjnych), transmisji danych i sygnałów oraz radiolokacyjnych i radiodostępowych, a także linii i stacji wysokiego napięcia. Przez obszar objęty opracowaniem przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia: 220 kV i 110 kV, ale nie ma innych źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Najbliżej położone stacje bazowe telefonii komórkowych znajdują się w odległości około 250 m na północny wschód od obszaru (Dąbrowa, 149) i 500 m na południe od niego (ul. Olkuska).

Pomiary prowadzone przez WIOŚ w Łodzi (od roku 2008) wskazują, iż w żadnym z punktów pomiarowych w województwie łódzkim nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Najwyższe wartości natężenia PEM na terenie województwa notowano na terenach centralnych dzielnic lub osiedli miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys., ale i tak były one znacznie niższe od poziomów dopuszczalnych. Maksymalna wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego (2017 r.) wyniosła 2,0 V/m i została zarejestrowana w Łodzi, w punkcie pomiarowym przy Dworcu Fabrycznym. Wielkość ta stanowiła 28,6% wartości dopuszczalnej.

Na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska dla miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy istnieje obowiązek wykonania co 5 lat map akustycznych. Według strategicznej Mapy akustycznej miasta Łodzi obszar jest poza zasięgiem hałasu drogowego, kolejowego, przemysłowego i tramwajowego.

Ze względu na położenie poza strefą zurbanizowaną, korzystne warunki akustyczne występują w obrębie całego obszaru. Według informacji, zawartych na „Mapie akustycznej Łodzi” poziom hałasu drogowego na tym obszarze wynosi mniej niż 55 dB (L_{DWN} - przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom roku) i 50 dB (L_N - przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy). Ulica Brzezińska lokalnie generuje dźwięk powyżej 75 dB (L_{DWN}) i 65 dB (L_N), ale jej oddalenie o 300 do 400 m od granicy obszaru powoduje, iż nie wpływa ona na klimat akustyczny obszaru.

Występujące na obszarze zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego pochodzą ze źródeł znajdujących się poza granicami tego obszaru: zarówno liniowych, czyli ciągów komunikacyjnych, jak i powierzchniowych pochodzących z niskich emitorów odprowadzających gazowe produkty spalania z domowych palenisk i lokalnych kotłowni.

Oprócz wymienionych wyżej zagrożeń środowiska i elementów obniżających jego jakość na badanym obszarze, należy zwrócić uwagę również na zagrożenia związane z nielegalnym składowaniem odpadów, zwłaszcza na terenach zaniedbanych, porośniętych dziką roślinnością.

Jak wynika z powyższego, na stan środowiska na omawianym obszarze wpływ mają przede wszystkim czynniki (źródła) znajdujące się poza nim, bowiem na obszarze nie ma znaczących źródeł potencjalnych zagrożeń dla środowiska. Tym samym również poprawa stanu

⁷ źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

środowiska, w odniesieniu do tych jego elementów, które cechują się gorszą jakością, będzie zależała głównie od działań podejmowanych na terenach sąsiadujących z obszarem, a także rozwiązań wprowadzanych kompleksowo w skali miasta.

W zapisach – ustaleniach ogólnych – projektu planu zawarto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: wydobywania kopalin – wyłącznie w terenie 1G-RN, melioracji, zalesień, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej i dróg.

Drogi, obiekty infrastruktury technicznej i przedsięwzięcia z zakresu działalności górniczej mogą być zaliczane, w zależności od parametrów, do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a zalesienia i melioracje – do przedsięwzięcia mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jednak na omawianym obszarze prawdopodobieństwo lokalizacji przedsięwzięć spełniających kryteria zaliczenia do jednej z tych kategorii jest niezwykle niskie.

W ustaleniach ogólnych wprowadzony został zakaz lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, w tym złomu – z wyłączeniem przetwarzania odpadów na potrzeby rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi w terenie 1G-RN.

Dopuszczono lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii (tzn. o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW). Dla takich instalacji nie wyznacza się stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko.

W zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu oraz zieleni plan wskazuje się obszar o szczególnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych tożsamy z obszarem objętym planem i formułuje: zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu i skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów, jak również zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu za wyjątkiem niwelacji niezbędnych do realizacji inwestycji z zakresu: infrastruktury technicznej, dróg, obiektów mostowych, urządzeń wodnych oraz rekultywacji technicznej terenu. Zakazy dla ww. obszaru nie dotyczą: prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych, realizacji inwestycji celu publicznego i wydobywania kopalin w terenie 1G-RN.

W zakresie ochrony wód plan nakazuje stosowanie rozwiązań umożliwiających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa.

W zakresie ochrony wód wprowadzono również zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód.

Zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 7 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych - wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast

jest usługą wodną. Na tego typu usługę wymagane jest pozwolenie wodnoprawne, a co za tym idzie - wykonanie operatu wodnoprawnego.

Jako podstawowy odbiornik wód opadowych i roztopowych wskazano rzekę Łódkę i zbiorniki odparowalno-chłonne.

Pełne określenie zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem poszczególnych inwestycji nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dla potrzeb dalszych analiz przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji będzie ograniczona do terenu tej inwestycji i zgodnie z art. 144 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska „eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna (...) powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny”. Analogicznie przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji zamknie się w wyznaczonych planem ich liniach rozgraniczających w przypadku modernizowanych i projektowanych odcinków infrastruktury technicznej oraz modernizacji ulic, z zastrzeżeniem, iż oddziaływania, takie jak hałas czy koncentracja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw, będą odczuwalne także na terenach przylegających do drogi - w pasie o szerokości kilku do kilkunastu metrów.

Żadna z planowanych inwestycji, jaka mogłaby być uciążliwa dla środowiska, nie wiąże się z oddziaływaniem na wartościowe przyrodniczo, ekologicznie lub krajobrazowo obszary, w tym Natura 2000 lub inne chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W granicach obszaru objętego opracowaniem projektu plan ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia, żaden obszar Natura 2000.

Ustalenia projektu planu, określające przeznaczenie terenów, nie zakładają zmiany sposobu użytkowania terenów w stosunku do dotychczasowego, która powodowałyby zwiększenie uszczelnienia powierzchni. Tym samym nie zostanie ograniczona możliwość naturalnej retencji wód i nie wzrośnie zagrożenie lokalnymi podtopieniami i zalewaniem terenów niżej położonych.

Na omawianym obszarze nie wyznaczono terenów, dla jakich przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska określają dopuszczalne poziomu hałasu, ale w zapisach projektu planu ustalono, że istniejącą zabudowę mieszkaniową zalicza się do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

W granicach obszaru opracowania nie występują formy ochrony przyrody, o której mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Przedmiotowy obszar, tak jak i całe miasto Łódź, znajduje się poza europejskimi systemami o wysokiej aktywności przyrodniczej, wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym (Waloryzacja przyrodnicza) sporządzonym na potrzeby obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* (uchwalonym w 2018 r., zmienionym w 2019 r. i 2021 r.), omawiany obszar zaliczono do obszarów o wysokich walorach krajobrazowych i wartościach ekologicznych. Są to w większości obszary w użytkowaniu rolniczym i leśnym, a zwłaszcza doliny rzeczne i tereny zieleni; posiadają one walory pozwalające na uznanie ich w całości za formy ochrony przyrody w postaci obszarów chronionego krajobrazu lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych; kierunki zmian w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów nie powinny naruszać walorów krajobrazowych, a same zmiany powinny następować w ramach jednego przedsięwzięcia, w formie zorganizowanych działań inwestycyjnych.

Rodzinne Ogrody Działkowe „Wiarus” znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego projektem planu zostały zaznaczone jako „tereny zdegradowane stwarzające zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i krajobrazu otwartego – tereny deformujące walory krajobrazowe, naruszające wartości ekologiczne i estetyczne danego obszaru, mogące stwarzać zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i krajobrazu otwartego, potencjalnie posiadające funkcje ekologiczne – (...) części zabudowy (szczególnie w strefach korytarzy ekologicznych); wskazane do odtworzenia walorów poprzez rehabilitację i rewitalizację istniejącej zabudowy.”

Ustalenia planu miejscowego pozwolą na realizację polityki przestrzennej w zakresie ochrony środowiska i kształtowania ładu przestrzennego, a także w zakresie modernizacji, budowy i rozbudowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska. Celem sporządzenia omawianego projektu planu jest zachowanie i ochrona terenów wspierających system ekologiczny miasta oraz ochrona walorów krajobrazowych terenów otwartych i ich roli klimatyczno-biologicznej.

Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałaby wpływ na stan środowiska na obszarach podlegających ochronie, położonych zarówno w granicach obszaru objętego opracowaniem, jak i poza nimi. Zakłada utrzymanie obszaru jako terenu otwartego, poprzez ustalenie przeznaczenia: teren górnictwa i wydobywania lub rolnictwa z zakazem zabudowy (G-RN), teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej (RN-ZN), teren zieleni naturalnej (RN-ZN) i teren lasów (L).

Na obszarze nie zostały wyznaczone żadne elementy układu komunikacyjnego.

W jego bezpośrednim sąsiedztwie, po stronie północno-wschodniej rozciąga się obszar Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (część leżąca w gminie Nowosolna, powiat łódzki wschodni), z obszarem styka się także skraj otuliny Parku.

Obecnie zasadnicze problemy w zakresie środowiska przyrodniczego przedmiotowego obszaru dotyczą:

- uciążliwości akustycznej szlaków komunikacyjnych - źródła uciążliwości akustycznej, nie oddziałujące na analizowany obszar, znajdują się poza granicami opracowania;

- kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego - według mapy wykonanej w oparciu o modelowanie matematyczne przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania za 2021 r., średnioroczne stężenia poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze opracowania kształtowały się na poziomie:

- NO₂: poniżej 20,4 µg /m³ (poziom dopuszczalny - 40 g/m³);
- SO₂: poniżej 1504 µg /m³ (poziom dopuszczalny - 350 g/m³);
- pył zawieszony PM10: 24,5 µg/m³ - 30,4 µg/m³ (poziom dopuszczalny - 40 µg /m³);
- pył zawieszony PM2,5: 12,5 µg/m³ - 15,4 µg/m³ we wschodniej części i 15,5 µg/m³ - 18,4 µg/m³ w zachodniej (poziom dopuszczalny - 25 µg /m³);
- benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10: 1,01 ng/m³ – 1,25 ng/m³ w części północno-wschodniej obszaru oraz 1,26 ng/m³ – 1,49 ng/m³ w części południowo-zachodniej (poziom dopuszczalny - 1 ng/m³).

Na analizowanym obszarze jedynie wartości stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 są stale przekraczane, przy czym obszar przekroczeń obejmuje całą aglomerację; wartości stężeń pozostałych zanieczyszczeń powietrza mieściły się w normie, chociaż w przypadku pyłu zawieszzonego PM2,5 - na granicy normy;

- zabudowy i wygradzania terenów otwartych - walory krajobrazowe obszaru i jego dobre skomunikowanie z centrum miasta powodują, że jest to atrakcyjny teren dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i rezydencjonalnej; nowa zabudowa wiąże się z wygradzaniem i przekształcaniem dotychczasowych terenów otwartych, co powoduje obniżenie walorów krajobrazowych i przyrodniczych obszaru;

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych - JCWP „Łódka” określono jako zły i stan (ogólny) całej JCWP również oceniono jako zły. Stan ekologiczny dla JCWP „Wolbórka od źródeł do Dopływu spod Będzelina”, określono jako umiarkowany, ale stan całej JCWP jako zły; ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez wymienione JCWP została określona jako zagrożona; na jakość omawianych jednolitych części wód niewątpliwie wpływa sposób użytkowania i zagospodarowania tych terenów, powodujący jej zanieczyszczenie biologiczne;

- zanieczyszczenie wód podziemnych (gruntowych) - zagrożeniem dla jakości wód podziemnych - gruntowych - są czynniki antropogeniczne: zanieczyszczenia komunalno-bytowe, szczególnie z obszarów zurbanizowanych, ale niewyposażonych w sieć kanalizacji sanitarnej;

- degradacji i zanieczyszczeń gleby - obszar objęty opracowaniem został w niewielkim stopniu zurbanizowany. Brak jest danych, umożliwiających ocenę stopnia zanieczyszczenia gleb, należy jednak przypuszczać, iż problem ten dotyczy głównie pasów terenu wzdłuż ulic, gdzie dochodzi do koncentracji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego: przede wszystkim ołowiu, a także cynku i miedzi; obszar objęty projektem dokumentu nie znajduje się w obszarze wpisanym do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi⁸;

- promieniowania elektromagnetycznego - głównymi emitorami (sztucznymi źródłami) tego rodzaju promieniowania są urządzenia łączności osobistej (stacje bazowe GSM/UMTS i LTE/CDMA), urządzenia radiokomunikacyjne (stacje radiowe i telewizyjne), urządzenia transmisji danych i sygnałów, linie wysokiego napięcia oraz urządzenia radiolokacyjne i radiodostępowe, Z pomiarów, prowadzonych przez WIOŚ w Łodzi od roku 2008 wynika, iż w żadnym z punktów pomiarowych w województwie nie doszło do przekroczenia

⁸ źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku; w granicach obszaru opracowania przebiegają dwie linie wysokiego napięcia (220 kV i 110 kV), brak jest natomiast stacji GSM/UMTS. Najbliżej zlokalizowane są urządzenia telefonii komórkowej znajdują się w odległości około 250 m na północny wschód od obszaru (Dąbrowa, 149) i 500 m na południe od niego (ul. Olkuska);

- zmniejszającej się bioróżnorodności - obszar objęty opracowaniem wciąż w przeważającej większości stanowi tereny otwarte, ale występujące na terenach sąsiednich procesy urbanizacyjne grożą defragmentacją siedlisk przyrodniczych i ograniczaniem różnorodności w świecie roślinnym i zwierzęcym;

- zagrożenia powodowanego przewozami Niebezpiecznych Substancji Chemicznych (NSCh), prowadzonymi ulicą Brzezińską, w odległości do 0,5 km od osi jezdni (droga ta przebiega w odległości około 300 m na południe od obszaru).

Przyjęte w projekcie planu ustalenia dla poszczególnych terenów mają na celu ograniczanie wymienionych wyżej niekorzystnych zjawisk. Zasadnicze ustalenia planu zmierzają w kierunku, jeśli nie poprawy stanu środowiska jako całości, to przynajmniej utrzymania stanu obecnego, a także zapewnienia właściwych warunków dla zdrowia mieszkańców i użytkowników obszaru. Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałaby negatywny wpływ - w rozumieniu przepisów odrębnych - na stan środowiska na terenach położonych poza granicami obszaru objętego opracowaniem, w tym podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Według ustaleń projektu, na całym obszarze wykluczono możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem: wydobywania kopalin – wyłącznie w terenie 1G-RN, melioracji, zalesień, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej i dróg.

Dzięki istniejącemu i projektowanemu wyposażeniu terenu w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej nie istnieje zagrożenie zanieczyszczenia gleb, wód i powietrza, tym niemniej projekt zawiera ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu oraz zieleni, wód, ochrony powierzchni ziemi oraz gospodarki odpadami, ochrony powietrza oraz ochrony przed polami elektromagnetycznymi (szerzej omówione w rozdziale 3 Prognozy) odnoszące się do infrastruktury technicznej, a także ochrony przed hałasem. Zapisy planu nie zezwalają na lokalizację na obszarze nowych budynków, jedynie określają zakres dozwolonych robót budowlanych w odniesieniu do już istniejącej zabudowy.

Projekt dopuszcza lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Projekt planu wskazuje granice obszaru wymagającego rekultywacji, tożsame z liniami rozgraniczającymi terenu 1G-RN oznaczonego na rysunku planu, dla którego obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych.

Określenie szczegółowego zakresu ingerencji w środowisko przy realizacji inwestycji, które mogą być realizowane zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, będzie możliwe dopiero na etapie prac projektowych i uzyskiwania stosownych decyzji. Należy wobec tego brać pod uwagę również możliwość występowania gatunków chronionych zwierząt, grzybów lub roślin

na terenie objętym inwestycją - kolidującego z zamierzeniami inwestycyjnymi. Wówczas konieczne będzie uzyskanie od właściwego organu ochrony przyrody, na podstawie przepisów odrębnych, zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących gatunków.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu

Spośród projektów i programów określających pożądane kierunki kształtowania polityki prośrodowiskowej ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, za jedno z najistotniejszych - z punktu widzenia projektowanego planu - należy uznać:

1) *Strategię zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga). Wśród określonych w *Strategii* siedmiu kluczowych wyzwań w sferze polityki gospodarczej, ekologicznej i społecznej znalazły się m.in.:

- a) ograniczanie zmian klimatu oraz promowanie czystszej energii,
- b) zapewnienie, by systemy transportowe odpowiadały wymogom ochrony środowiska oraz spełniały gospodarcze i społeczne potrzeby społeczeństwa,
- c) promowanie wysokiej jakości zdrowia publicznego,
- d) aktywne promowanie zrównoważonego rozwoju;

2) *Politykę Ekologiczną Państwa na lata 2009-2012, z perspektywą do roku 2016*. W dokumencie tym określono zasady ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu, wskazując na potrzebę regulowania w dokumentach planowania przestrzennego zagadnień takich jak m.in.:

- a) obszary o przekroczonych, dopuszczalnych stężeniach zanieczyszczeń środowiska lub natężeniach innego rodzaju uciążliwości,
- b) tereny zdegradowane i zdewastowane, wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
- c) potrzeby w zakresie rozbudowy infrastruktury ochrony środowiska, w szczególności infrastruktury do zagospodarowania ścieków i odpadów,
- d) kształtowanie granicy i proporcji pomiędzy obszarami zainwestowanymi i przeznaczonymi pod inwestycje oraz terenami otwartymi (zwłaszcza w kontekście zieleni miejskiej i innych terenów otwartych na obszarach zurbanizowanych);

3) *Strategię Rozwoju Kraju 2020* (średniookresową strategię rozwoju kraju), w której stwierdzono, m.in.:

„Rosnąca presja demograficzna i rozwój gospodarczy wywierają wpływ na globalny ekosystem na niespotykaną dotąd skalę. Problem zachowania zdrowego, zdolnego do odtwarzania swoich zasobów i różnorodności środowiska urósł do rangi kluczowego wyzwania politycznego, gospodarczego i społecznego, stając się domeną coraz większego zainteresowania władz państwowych, regionalnych i lokalnych. Podstawowe kwestie wynikające z cywilizacyjnej presji na środowisko dotyczą gospodarowania wodami (ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody oraz zapewnienie dostępu do czystej wody) oraz odpadami (zachowanie hierarchii postępowania z odpadami, stosowanie najlepszych

dostępnych technik i technologii oraz analizy cyklu życia produktów), zachowania różnorodności biologicznej (ochrona przyrody i krajobrazu), a także ochrony powietrza. Szczególnego znaczenia nabiera kwestia właściwego zabezpieczenia i reagowania na efekty zmian klimatycznych, zwłaszcza nadmiernego ogrzewania się atmosfery ziemi, czyli tzw. efektu cieplarnianego oraz wynikające z tych zmian powodzie, susze i niekorzystne zjawiska pogodowe o dużej intensywności. Uwzględnione również będą zmiany zachodzące w stanie ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej."

W dokumencie tym, w ramach obszaru strategicznego „Konkurencyjna gospodarka” i wskazanego celu: „Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” (Cel II.6) zostały określone priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

- Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Poprawa stanu środowiska,
- Adaptacja do zmian klimatu.

Na obszarze opracowania nie ma cieków wodnych, ale przebiega tam dział wodny I rzędu pomiędzy zlewniami Wisły i Odry. Dlatego też należy również wymienić dokumenty ogólnokrajowe: *Strategię Gospodarki Wodnej* z 2005 r. oraz *Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030* (z uwzględnieniem etapu 2016) z 2010 r. (do tej pory nie zatwierdzony).

W *Strategii Gospodarki Wodnej* zostały określone następujące cele kierunkowe gospodarki wodnej:

Cel I: Zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód,

Cel II: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych,

Cel III: Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

W *Strategii* wskazano na potrzebę sporządzania planów gospodarowania wodą: „Istotną rolę w realizacji trzech podstawowych celów strategicznych odgrywać będą plany gospodarowania wodą w obszarze dorzecza Odry i obszarze dorzecza Wisły (...). Opracowanie i wdrożenie zintegrowanych programów gospodarowania wodami uwzględniających, obok poprawy jakości wód, racjonalne kształtowanie zasobów wodnych, a w tym budowę wielozadaniowych zbiorników retencyjnych i obiektów małej retencji wodnej w celu wyrównywania przepływu w rzekach oraz sterowania odpływem wód opadowych. Działania w tym zakresie powinny sprzyjać zatrzymywaniu możliwie największej ilości wody w glebie, a także ochronie naturalnie ukształtowanych ekosystemów oraz ochronie gatunkowej flory i fauny związanej ze środowiskiem wodnym.” A zarazem „swoje odzwierciedlenie w planach znajdują również przedsięwzięcia jednostek samorządu terytorialnego, realizującego lokalne potrzeby, np.: w odniesieniu do retencjonowania wód”.

Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030, jako cel nadrzędny polityki wodnej wskazuje zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powodzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych

potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych, zaś celami strategicznymi dla osiągnięcia celu nadrzędnego są:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobieganie zwiększaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych i ograniczenie wystąpienia ich negatywnych skutków,
- reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i ogólnokrajowym stanowią z kolei podstawę konstruowania celi szczegółowych na szczeblu krajowym – regionalnym i lokalnym.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi (2018)* stwierdzono, iż „dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe są zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, mitygacja i adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń.”

Wskazane zostały następujące kierunki działań:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, m.in. poprzez: - ochronę gleb, ochronę i racjonalne gospodarowanie złożami kopalin, przywracanie wartości użytkowej gruntom zdewastowanym i zdegradowanym;

- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych, m.in. poprzez: ochronę zasobów wód powierzchniowych oraz poprawę zdolności retencyjnych zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych, ochronę zasobów i jakości wód podziemnych;

- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez: wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, wdrażanie czystych technologii węglowych;

- kształtowanie zasobów leśnych, m.in. poprzez: ochronę i wzbogacanie istniejących kompleksów leśnych i zadrzewień, zwiększanie lesistości;

- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej, m.in. poprzez: ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej;

- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, m.in. poprzez: , ochronę pozostałych terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, kształtowanie korytarzy ekologicznych;

- przeciwdziałanie zagrożeniom, m.in. poprzez: poprawę klimatu akustycznego, ograniczanie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczanie zagrożenia awariami, ograniczanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

W zakresie dziedzictwa kulturowego w Planie tym podkreślono, iż: „zachowanie materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego w jak najbardziej

kompletnym i autentycznym stanie ma kluczowe znaczenie dla utrwalania tradycji regionalnej i uwypuklenia różnorodności jej charakterystycznych atrybutów."

Cele ochrony środowiska ustanowione w odniesieniu do obszaru samej Łodzi zawarte zostały w dwóch podstawowych dokumentach określających potrzeby i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego miasta: *Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025* oraz w *Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+* (która zastąpiła wcześniejszy dokument - *Strategię Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+*). Narzędziem wdrożeniowym założeń, które były zawarte w *Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+*, a które zachowały aktualność, jest jedna z polityk sektorowych – Polityka komunalna i ochrony środowiska Miasta Łodzi 2020+, której jednym z celów operacyjnych jest m.in. „zachowanie różnorodności biologicznej, ciągłości i stabilności układów ekologicznych poprzez ochronę relikwów przyrody naturalnej oraz przeciwdziałanie urbanizacji terenów stanowiących system ekologiczny Miasta”.

W *Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+* we wnioskach płynących z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej wskazano na konieczność „mitygacji tj. podjęcia działań zmierzających do zahamowania zmian klimatu oraz adaptacji tj. przystosowania się do nowych warunków klimatycznych w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko negatywnego ich wpływu na sposób funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki”.

W poniższej tabeli (Tabela 2) wykazano, w jaki sposób cele te znalazły odzwierciedlenie w ustaleniach i regulacjach zwartych w analizowanym projekcie planu miejscowego.

Tab. 2. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu, zawarte w wybranych dokumentach ustanowionych na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie planu

Nazwa dokumentu	Cele ochrony środowiska ustanowione w dokumencie (wybór)	Ustalenia projektu planu
<i>Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi</i>	Wskazana w <i>Planie</i> wizja rozwoju przestrzennego województwa to: region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia. Cele szczegółowe zmierzają do stworzenie regionu: - spójnego, o zrównoważonym systemie osadniczym; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury transportowej; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury technicznej; - o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego;	Celem regulacji zawartych w ustaleniach przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów zgodnie z wymogami ładu przestrzennego oraz realizowaną polityką przestrzenną miasta, określoną w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w szczególności kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem: zachowania i ochrony terenów wspierających system ekologiczny miasta, ochrony walorów krajobrazowych terenów otwartych i ich roli klimatyczno-biologicznej.

	<ul style="list-style-type: none"> - o dobrze zachowanym dziedzictwie kulturowym; - o wysokiej atrakcyjności turystycznej; - o wysokim poziomie bezpieczeństwa publicznego; - efektywnie wykorzystującego endogeniczny potencjał rozwojowy na rzecz zrównoważonego rozwoju przestrzennego. 	
<p><i>Strategia Rozwoju Miasta Łodzi 2030+</i></p> <p><i>Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025</i></p>	<p>„Strategia Rozwoju Miasta Łodzi 2030+” wyznacza cztery cele strategiczne rozwoju określające aktywność miasta w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Łódź silna i odporna, - Łódź ekonomicznego i społecznego rozwoju, - Łódź odpowiadająca na oczekiwania interesariuszy, - Łódź zachwycająca. <p>W „Programie ochrony Środowiska ...” określone są cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości powietrza; - redukcja hałasu do poziomów dopuszczalnych; - ochrona mieszkańców przed polami elektro-magnetycznymi; - ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą; - prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej; - racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; - rekultywacja terenów zdegradowanych; - gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami; - ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej; - zapewnienie odpowiedniej - dostępności i jakości terenów zieleni; - zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii. 	<p>W projekcie planu wyznaczono tereny o przeznaczeniu: teren górnictwa i wydobywania lub rolnictwa z zakazem zabudowy (G-RN), teren lasu (L), teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej (RN-ZN) oraz teren zieleni naturalnej (ZN).</p> <p>Wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących (zawsze oraz potencjalnie) znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem wydobywania kopalin – wyłącznie w terenie 1G-RN, melioracji, zalesień, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej i dróg. Wprowadzono zakaz lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, w tym złomu – z wyłączeniem przetwarzania odpadów na potrzeby rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi w terenie 1G-RN. Dopuszczono lokalizację mikroinstalacji.</p> <p>Sformułowano ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu oraz zieleni, ochrony: wód, powietrza, powierzchni ziemi i gospodarki odpadami oraz ochrony przed polami elektromagnetycznymi.</p> <p>Ochroną akustyczną objęto istniejącą zabudowę mieszkaniową, wskazaną jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”.</p> <p>W zakresie infrastruktury technicznej założono wyposażanie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, jej przebudowę, a także budowę nowych systemów.</p> <p>W projekcie planu ustalono granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, poprzez wskazanie istniejącego terenu górniczego "Łódź-Opolska I" i ustalono granice obszaru wymagającego rekultywacji, tożsame z liniami rozgraniczającymi terenu 1G-RN.</p>

<p><i>Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028</i></p>	<p>Zintegrowana gospodarka odpadami w województwie w sposób gwarantujący ochronę środowiska, uwzględniając obecne i przyszłe możliwości, a także uwarunkowania ekonomiczne oraz poziom technologiczny istniejącej infrastruktury.</p>	<p>W projekcie planu ustalono nakaz zapewnienia dla nieruchomości miejsca służącego do czasowego gromadzenia odpadów stałych, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów odrębnych dotyczących budownictwa oraz dotyczących utrzymania czystości i porządku.</p>
---	---	---

Źródło: opracowanie własne

8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Żaden z wyznaczonych lub potencjalnych obszarów Natura 2000 nie znalazł się w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu, ani w zasięgu hipotetycznego oddziaływania inwestycji - realizowanych zgodnie z ustaleniami planu - na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz jego integralność.

Najbliżej położone obszary Natura 2000 położone są w odległości kilku kilometrów od granic miasta, a kilkunastu - od obszaru opracowania, a Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków - znacznie dalej. Z uwagi na ich oddalenie od przedmiotowego obszaru oraz założony w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów, przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu nie wpłyną negatywnie na cele ochrony ww. obszarów, w tym w szczególności nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono powyższe obszary.

W granicach omawianego obszaru nie występują również tereny objęte inną prawną formą ochrony (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Najbliżej położonymi są:

- Park Krajobrazowy Wniesień Łódzkich (część parku położona na terenie gminy Nowosolna) – graniczący z obszarem od północnego wschodu; otulina Parku (w granicach miasta);
- użytek ekologiczny „Stawy w Nowosolnej” – ok. 2,2 km na wschód od obszaru;
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Sucha dolina w Moskulach” – ok. 3,2 km na północny zachód od obszaru;
- użytek ekologiczny „Bagno Ługi” – ok. 3,8 km na północny zachód od obszaru;
- użytek ekologiczny „Stawy w Mileszkach” – ok. 4,2 km na południowy wschód od obszaru;
- użytek ekologiczny „Łąki na Modrzewiu” - około 4,9 km na północny zachód od obszaru;
- rezerwat przyrody „Las Łągiewnicki” – ok. 5,0 km na północny zachód od obszaru.

W opracowaniu p.t. „Waloryzacja przyrodnicza – materiały do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Łodzi” (uchwalonym w 2018 r., zmienionym w 2019 r. i 2021 r.) omawiany obszar zaliczono do obszarów o wysokich walorach krajobrazowych i wartościach ekologicznych. Są to w większości obszary w użytkowaniu

rolniczym i leśnym, a zwłaszcza doliny rzeczne i tereny zieleni; posiadają one walory pozwalające na uznanie ich w całości za formy ochrony przyrody w postaci obszarów chronionego krajobrazu lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych; kierunki zmian w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów nie powinny naruszać walorów krajobrazowych, a same zmiany powinny następować w ramach jednego przedsięwzięcia, w formie zorganizowanych działań inwestycyjnych.

Rodzinne Ogrody Działkowe „Wiarus” znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego projektem planu zostały zaznaczone jako „tereny zdegradowane stwarzające zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i krajobrazu otwartego – tereny deformujące walory krajobrazowe, naruszające wartości ekologiczne i estetyczne danego obszaru, mogące stwarzać zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i krajobrazu otwartego, potencjalnie posiadające funkcje ekologiczne – (...) części zabudowy (szczególnie w strefach korytarzy ekologicznych); wskazane do odtworzenia walorów poprzez rehabilitację i rewitalizację istniejącej zabudowy.”

Po wschodniej stronie omawianego terenu stwierdzono stanowiska zawilca gajowego *Anemone nemorosa* (gatunek urbanofobny). Nie odnotowano jednak stanowisk rzadkich gatunków ptaków, jak również występowania rzadkich i zagrożonych owadów, ani udokumentowanych stanowisk gadów i ssaków (Atlas miasta Łodzi, 2002).

Rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które - zgodnie z ustaleniami planu - mogłyby być realizowane na omawianym obszarze, zostały opisane w rozdziale 5 niniejszej prognozy. Według projektu planu, na całym obszarze nim objętym obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem: wydobywania kopalin – wyłącznie w terenie 1G-RN, melioracji, zalesień, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej i dróg.

Omawiany projekt planu nie dopuszcza lokalizacji budynków na całym obszarze, ale umożliwia zachowanie zabudowy istniejącej i określa dopuszczalny zakres robót budowlanych. Dopuszczona została lokalizacja tymczasowych obiektów budowlanych związanych z terenem górnictwa i wydobywania (1G-RN), a także obiektów budowlanych związanych z gospodarką leśną, z wyłączeniem budynków, w terenach lasów (L).

Projekt planu w terenach L wprowadza zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi lasów.

Plan dopuszcza lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Dla potrzeb oceny projektowanego planu pod kątem jego skutków dla środowiska wskazana jest analiza wszystkich potencjalnych oddziaływań, nie tylko określanych jako znaczące. Oddziaływania te zostały poniżej omówione w stosunku do poszczególnych elementów składowych środowiska analizowanego obszaru. Przewidywane są następujące negatywne oddziaływania, wynikające z użytkowania obszaru objętego planem zgodnie z jego ustaleniami:

- emisja zanieczyszczeń do powietrza – oddziaływanie stałe, występujące w perspektywie długoterminowej, wpływające głównie na powietrze, rośliny i zdrowie ludzi; głównym źródłem emisji będą pojazdy poruszające się po drogach, zlokalizowanych w granicach obszaru i poza nim, w także samochody użytkowników terenów; zaopatrzenie mieszkańców w ciepło

spowoduje tylko nieznaczne oddziaływanie, ponieważ projekt planu nie dopuszcza nowej zabudowy i zakazuje stosowania źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy;

- emisja hałasu komunikacyjnego - oddziaływanie o zmiennym dobowym natężeniu, występujące w perspektywie długoterminowej, wpływające na zdrowie ludzi oraz faunę obszaru; źródłem tego rodzaju oddziaływania będzie, tak jak obecnie, ruch samochodowy; w projekcie nie przewidziano nowych elementów układu drogowego; projekt planu nie wskazuje terenów chronionych akustycznie, ale zabudowę istniejącą mieszkaniową obejmuje ochroną, jako „teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska;

- emisja promieniowania elektromagnetycznego - oddziaływania negatywne, stałe, długoterminowe, wpływające na zdrowie ludzi i zwierząt, zależne od sposobu użytkowania danego terenu, ale o znikomym nasileniu przy braku lokalizacji źródeł promieniowania o wielkiej mocy. Oddziaływanie to będzie jednak nieznaczne, ponieważ projekt planu zakazuje obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, które powodują przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, określonych w przepisach odrębnych z zakresu środowiska, w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa; przez obszar objęty opracowaniem przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia: 220 kV i 110 kV, ale nie ma innych źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Najbliżej położone stacje bazowe telefonii komórkowych znajdują się w odległości około 250 m na północny wschód od obszaru (Dąbrowa, 149) i 500 m na południe od niego (ul. Olkuska);

- zagrożenie wystąpieniem podtopień – oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, chwilowe, wpływające głównie na dobra materialne (ryzyko zniszczenia dróg i budynków wraz z wyposażeniem); niewielką część obszaru stanowią tereny zagrożonych wystąpieniem podtopień – jako tereny narażone na niebezpieczeństwo podtopień wodami spływu powierzchniowego (tereny o spadkach spływu do 1% o powierzchni powyżej 500m²);

- powstawanie ścieków z wód opadowych - poprzez spłukiwanie zanieczyszczeń (pyłów, smarów, paliw) z nawierzchni utwardzonych: dróg, miejsc parkingowych, jak też z powierzchni dachów - oddziaływania negatywne, bezpośrednie i pośrednie, zmienne w zależności od warunków atmosferycznych, długoterminowe, oddziaływujące na wodę i powierzchnię ziemi (gleby) oraz szatę roślinną;

- powstawanie ścieków komunalnych - oddziaływania negatywne, zmienne w zależności od ilości użytkowników danego terenu, długoterminowe, oddziaływujące na wody i glebę oraz szatę roślinną. Potencjalne, niewielkie zagrożenie może być związane z awariami sieci kanalizacyjnej, a na terenach jej pozbawionych - z niewłaściwą eksploatacją zbiorników bezodpływowych;

- wytwarzanie odpadów - oddziaływanie negatywne, długoterminowe; skala oddziaływania będzie zależna od ilości użytkowników terenów oraz charakteru użytkowania obszaru, jednak oddziaływanie to będzie występowało wyłącznie poza obszarem, ponieważ - zgodnie z przepisami odrębnymi - odpady są gromadzone w odpowiednich pojemnikach i odbierane z terenów nieruchomości; na obszarze będą powstawać także odpady organiczne, pochodzące z produkcji leśnej i rolnej, które mogą być zagospodarowywane na miejscu

(kompost, opał). Należy się jednak liczyć z zaśmiecaniem terenów wykorzystywanych rekreacyjnie i powstawaniem nielegalnych wysypisk;

- zanieczyszczanie gleby lub ziemi – brak oddziaływania – na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie mogłoby - przy respektowaniu wytycznych projektu planu - powodować takie zanieczyszczenie;

- wykorzystywanie zasobów środowiska - na obszarze planu zlokalizowany jest istniejący teren górniczy "Łódź-Opolska I" udokumentowanego złoża piasków "Łódź-Opolska I", którego granice pokrywają się z wyznaczonym terenem 1G-RN. W jego granicach ustalono obszar wymagający rekultywacji, dla którego obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych, po zakończonej eksploatacji kruszywa na terenie złoża lub jego części (po rekultywacji terenu) projekt planu ustala jako przeznaczenie podstawowe - teren rolnictwa z zakazem zabudowy;

- ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Jednolitych Części Wód Podziemnych - brak oddziaływania. Osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla JCWPd jest niezagrażone dla całego miasta. Ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez wymienione JCWP została określona jako zagrożona, w związku z czym dopuszczono: dla JCWP Łódka derogację do 2027 roku, a dla JCWP Wolbórka od źródeł do dopływu spod Będzelina - odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych oraz odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych;

- przekształcanie naturalnego ukształtowania terenu - brak oddziaływania; projekt planu nie dopuszcza nowej zabudowy, nie nastąpi więc naruszenie w istotny sposób istniejącej rzeźby terenu;

- obniżenie walorów krajobrazowych i kulturowych obszaru – przy respektowaniu ustaleń planu brak oddziaływania lub oddziaływanie nieznaczne, bowiem projekt nie dopuszcza nowej zabudowy, a wyłącznie remont i przebudowę istniejącej zabudowy, a także rozbudowę i nadbudowę – na warunkach określonych w ustaleniach szczegółowych planu;

- zmniejszanie się bioróżnorodności - obszar objęty opracowaniem w przeważającej większości wciąż stanowi tereny otwarte, ale występujące na terenach sąsiednich procesy urbanizacyjne grożą defragmentacją siedlisk przyrodniczych i ograniczaniem różnorodności w świecie roślinnym i zwierzęcym;

- ryzyko wystąpienia poważnych awarii – zgodnie z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się lokalizacji na obszarze nim objętym żadnych obiektów o zwiększonym bądź dużym ryzyku wystąpienia awarii;

- zmiany klimatu lokalnego – oddziaływanie stałe, długoterminowe, wpływające na florę i faunę oraz zdrowie ludzi - dotyczy jedynie klimatu lokalnego i nie zmieni się znacznie w stosunku do stanu obecnego, ponieważ utrzymany zostaje dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania obszaru.

Niezależnie od potencjalnych skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu, na obszarze będą występowały oddziaływania, które są efektem globalnych zmian klimatycznych:

- zmiana struktury opadów w okresie wegetacyjnym, czyli częstsze susze letnie i wiosenne oraz wzrost liczby opadów nawalnych, w tym gradu. Z racji zwiększonej częstotliwości występowania tych zjawisk należy liczyć się ze wzrastającą liczbą sytuacji ekstremalnych, czyli powodzi, suszy, osuwisk ziemi oraz erozji wodnej w korytach cieków, z czego na omawianym obszarze mogą występować okresy suszy oraz lokalne podtopienia;

- migracja gatunków, spowodowana ociepleniem klimatu. Migracje gatunków, będące formą ich adaptacji do zmian klimatu, mogą jednak zostać uniemożliwione przez „niedrożność ekologiczną” przekształconych przez człowieka krajobrazów: brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych (tak rzecznych jak i leśnych), niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczymi mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe” dla poszczególnych gatunków (np. drobnymi torfowiskami, mokradłami, oczkami wodnymi);

- zwiększone prawdopodobieństwo powodzi błyskawicznych, wywołane silnymi opadami mogącymi powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

Dla potrzeb niniejszej prognozy, przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze w podziale na:

1. bezpośrednie – mechaniczne przekształcenia gruntów - pod budynkami oraz nawierzchniami utwardzonymi (place postojowe, drogi), hałas, wytwarzanie odpadów;

2. pośrednie – emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza, ryzyko wystąpienia wypadków;

3. wtórne – zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;

4. skumulowane – na terenie zainwestowanym będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – ścieki, emisje pyłowo-gazowe do atmosfery, odpady komunalne;

5. krótkoterminowe – emisja hałasu, ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy;

6. długoterminowe – uszczelnienie powierzchni, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, wytwarzanie odpadów (wzrost ilości odpadów komunalnych);

7. stałe – wytwarzanie odpadów, emisje do powietrza.

Niezależnie od potencjalnych skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu, na obszarze będą występowały oddziaływania, które są efektem globalnych zmian klimatycznych:

- zmiana struktury opadów w okresie wegetacyjnym, czyli częstsze susze letnie i wiosenne oraz wzrost liczby opadów nawalnych, w tym gradu. Z racji zwiększonej częstotliwości występowania tych zjawisk należy liczyć się ze wzrastającą liczbą sytuacji ekstremalnych, czyli powodzi, suszy, osuwisk ziemi oraz erozji wodnej w korytach cieków, z czego na omawianym obszarze mogą występować okresy suszy oraz lokalne podtopienia;

- zwiększone prawdopodobieństwo powodzi błyskawicznych, wywołane silnymi opadami mogącymi powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna;

- migracje gatunków, spowodowane ociepleniem klimatu. Migracje gatunków, będące formą ich adaptacji do zmian klimatu, mogą jednak zostać utrudnione przez „niedrożność ekologiczną” przekształconych przez człowieka krajobrazów: brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych (tak rzecznych, jak i leśnych), niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczymi mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe” dla poszczególnych gatunków (np. drobnymi torfowiskami, mokradłami, oczkami wodnymi).

W opracowaniu pt. „Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Łodzi do roku 2030” (www.44mpa.pl) ocenione zostały główne zagrożenia wynikające ze zmian klimatu – w odniesieniu do miasta Łodzi i jego mieszkańców:

„Szczegółowa analiza danych klimatycznych i hydrologicznych z wielolecia umożliwiła ocenę ekspozycji miasta na zmiany klimatu przy uwzględnieniu wybranych wskaźników charakteryzujących zjawiska klimatyczne. Wyniki oceny stanowią podstawę wskazania ekstremalnych zjawisk klimatycznych i ich pochodnych będących największym zagrożeniem dla mieszkańców i sektorów miasta.

Z przeprowadzonych analiz wynika, iż głównymi zagrożeniami klimatycznymi w Łodzi są:

- wzrost temperatury maksymalnej powietrza,
- częstsze występowanie fal gorąca i dni upalnych,
- długotrwałe okresy bezopadowe w połączeniu z temp. maksymalną powyżej 25°C,
- występowanie lokalnych, nagłych powodzi miejskich powodujących zalanie lub podtopienie terenu w wyniku wystąpienia silnego, krótkotrwałego opadu deszczu o dużej wydajności,
- wzrost koncentracji zanieczyszczeń powietrza oraz występowanie smogu kwaśnego (zimowego),
- występowanie burz, w tym burz z gradem, oraz związanych z nimi deszczów nawalnych, mogących powodować podtopienia w mieście.

Zjawiska te stanowią poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania miasta oraz zdrowia i życia jego mieszkańców. Znajduje to odzwierciedlenie w obserwowanych w wieloleciu 1981-2015 zmianach warunków klimatycznych.

Prognozy zmian klimatu dla Łodzi na podstawie modeli klimatycznych, opracowanych na podstawie danych meteorologicznych z wielolecia 1981-2015, wskazują, że w perspektywie roku 2050 należy się spodziewać pogłębienia tendencji zmian omawianych zjawisk klimatycznych zaobserwowanych w przeszłości. Modele wskazują, że:

- Do roku 2050 przewidywane jest zwiększenie liczby dni upalnych (liczba dni z temperaturą maksymalną $>30^{\circ}\text{C}$) oraz większe natężenie fal upałów (liczba okresów o długości przynajmniej 3 dni (i czas trwania) z temperaturą maksymalną $> 30^{\circ}\text{C}$ w roku). W przyszłości prognozowany jest ponadto wzrost wartości temperatury maksymalnej w okresie letnim.

- Do roku 2050 przewidywane jest zmniejszenie liczby dni mroźnych (dni z temperaturą maksymalną powietrza $<0^{\circ}\text{C}$) w ciągu roku, prognozowany jest również spadek liczby fal chłodu wyrażonych jako okresy o długości przynajmniej 3 dni z temperaturą minimalną $<-10^{\circ}\text{C}$. Przewiduje się także wzrost wartości temperatury minimalnej okresu zimowego.

- Do roku 2050 prognozuje się zmniejszenie liczby dni z przejściem temperatury powietrza przez 0°C oraz spadek liczby dni w z temperaturą powietrza -5°C do $2,5^{\circ}\text{C}$ i opadem atmosferycznym w ciągu roku (zagrożenie gołoledzią)

- Prognozowane jest znaczące zmniejszenie się wartości indeksu stopniodni dla temperatury średniodobowej $<17^{\circ}\text{C}$.

- Do roku 2050 prognozowany jest wzrost średniorocznej temperatury powietrza.

- Do roku 2050 prognozuje się wzrost sumy rocznej opadu a także wzrost liczby dni z opadem $\geq 10\text{ mm/d}$ w roku i wzrost liczby dni z opadem $\geq 20\text{ mm/d}$ w roku.

- Do roku 2050 prognozuje się wzrost liczby przypadków występowania międzydobowej zmiany temperatury powietrza powyżej 10°C w ciągu roku.

• *Do roku 2050 prognozuje się wzrost długości okresów bezopadowych z wysoką temperaturą powietrza (>25°C) oraz wzrost liczby takich okresów w ciągu roku.*”

Odporność efektów realizacji ustaleń planu na zmiany klimatu, a szczególnie klęski żywiołowe należy uznać za wysoką. Obszar opracowania planu należy do terenów obrzeżnych miasta, niezagospodarowanych, biologicznie czynnych.

Zmiany klimatu miasta, jakie mogą nastąpić w przyszłości tj. wzrost średniej temperatury powietrza (fale upałów), zmniejszenie wilgotności powietrza (susze), burze i silne wiatry pozostaną prawdopodobnie bez wpływu na realizację ustaleń planu, chociaż przy znacznym nasileniu mogą powodować straty w drzewostanie. Oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektu planu będzie znikome lub żadne. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na różnorodność biologiczną oraz inne kwestie/elementy środowiska przyrodniczego został omówiony powyżej. Jak wynika z przeprowadzonych analiz wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko będzie on w większości elementów pozytywny i nie będzie generował istotnych konfliktów środowiskowych. Brak nowych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza związanych z ogrzewaniem budynków lub procesami technologicznymi i utrzymanie dużych powierzchni terenów aktywnych przyrodniczo wpłynie na złagodzenie ewentualnych zmian klimatu.

Ustalenia projektu planu, poprzez uniemożliwienie realizacji nowej zabudowy na terenach otwartych, aktywnych przyrodniczo i atrakcyjnych krajobrazowo, mają na celu ich ochronę. Obszar objęty planem stanowią w większości tereny rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej i lasy – plan dopuszcza jedynie lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, takich jak: wydobywanie kopalin – wyłącznie w terenie 1G-RN, melioracje, zalesienia, przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury technicznej i drogi, a także lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii (tzn. o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW). W projekcie, poza przeznaczeniem uzupełniającym w terenach G-RN i RN-ZN - komunikacji drogowej wewnętrznej - nie wskazano nowych elementów układu drogowego, jednak drogi mogą być realizowane niezależnie od ustaleń planów miejscowych, w oparciu o przepisy tzw. specustawy drogowej (na tym obszarze lokalizacja nowych dróg jest jednak bardzo mało prawdopodobna). Oddziaływanie realizacji ustaleń planu na środowisko należy wobec tego ocenić bardzo pozytywnie.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W poprzednim rozdziale niniejszej prognozy zostały omówione rodzaje przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu planu. Projekt planu zawiera równocześnie ustalenia, których celem jest zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Ponieważ jednak w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia,

żaden obszar Natura 2000, nie zachodziły przesłanki do zawarcia w tym dokumencie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Realizacja ustaleń projektu planu będzie polegała przede wszystkim na zachowaniu i ochronie terenów wspierających system ekologiczny miasta, ochronie walorów krajobrazowych terenów otwartych i ich roli klimatyczno-biologicznej, dla których w projekcie ustalono przeznaczenie podstawowe: teren górnictwa i wydobywania lub rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej. Sformułowano również ustalenia w zakresie wysokości zabudowy dla obiektów budowlanych – maksimum 30 m, o ile w ustaleniach szczegółowych nie ustalono inaczej.

Na całym obszarze wykluczona jest lokalizacja nowych budynków. Na terenach rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej (RN-ZN) dopuszczono remont i przebudowę istniejącej zabudowy oraz jej rozbudowę i nadbudowę na określonych warunkach.

Projekt planu w terenach lasów (L) ustala zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi lasów.

W projekcie planu zabudowę istniejącą mieszkaniową zaliczono do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem: wydobywania kopalin – wyłącznie w terenie 1G-RN, melioracji, zalesień, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej, dróg. Wprowadza również zakaz lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, w tym złomu – z wyłączeniem przetwarzania odpadów na potrzeby rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi w terenie 1G-RN. Plan dopuszcza lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł, dla których nie wyznacza się stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko.

W projekcie sformułowano także ustalenia w zakresie:

– ochrony i kształtowania krajobrazu oraz zieleni: wskazany został obszar o szczególnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych tożsamy z obszarem objętym planem, dla którego wprowadzono zakaz: wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu i skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu za wyjątkiem niwelacji niezbędnych do realizacji inwestycji z zakresu: infrastruktury technicznej, dróg, obiektów mostowych, urządzeń wodnych oraz rekultywacji technicznej terenu; zakazy te nie dotyczą prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych, realizacji inwestycji celu publicznego, wydobywania kopalin w terenie 1G-RN;

– ochrony wód: nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa, zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód;

– ochrony powietrza: zakaz stosowania źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy;

– ochrony powierzchni ziemi i gospodarki odpadami: nakaz zapewnienia dla nieruchomości miejsca służącego do czasowego gromadzenia odpadów stałych, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów odrębnych dotyczących budownictwa oraz dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie;

– ochrony przed polami elektromagnetycznymi: zakaz lokalizacji obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, które powodują przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, określonych w przepisach odrębnych z zakresu środowiska, w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, plan wskazuje istniejący teren górniczy "Łódź-Opolska I" udokumentowanego złoża piasków "Łódź-Opolska I".

Plan ustala także granice obszaru wymagającego rekultywacji, które są tożsame z liniami rozgraniczającymi terenu 1G-RN oznaczonego na rysunku planu, i dla którego obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych. Dla terenu tego plan ustala, że przeznaczenie podstawowe - teren rolnictwa z zakazem zabudowy - stosuje się po zakończeniu eksploatacji kruszywa na terenie złoża lub jego części (po rekultywacji terenu). Ustalono także wskaźniki zagospodarowania terenu: wskaźnik powierzchni zabudowy – maksimum 5%, intensywność zabudowy: minimum 0,0005, maksimum 0,05 oraz wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej – minimum 70%.

W projekcie planu zawarto ustalenia, których realizacja ma zapobiegać także innym negatywnym oddziaływaniom na środowisko. Zakłada wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów. Wprowadzono nakaz lokalizacji infrastruktury technicznej jako podziemnej, z wyłączeniem napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu 110kV lub wyższym, stacji transformatorowych oraz elementów infrastruktury technicznej, które jedynie jako nadziemne mogą pełnić swoją funkcję. Obecnie przez obszar opracowania przebiegają następujące sieci infrastruktury technicznej: wodociągowa, elektroenergetyczna oraz gazociąg.

Przez obszar ani w jego pobliżu nie przechodzą ciepłociągi wody gorącej, tak więc zlokalizowane tam budynki muszą posiadać indywidualne źródła zaopatrzenia w ciepło. W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza w projekcie ustalono zakaz stosowania źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy.

Niezależnie od regulacji, jakie można zawrzeć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, to dopiero stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych określonych w przepisach odrębnych w procesie inwestycyjnym i późniejszej eksploatacji obiektów i urządzeń zapewni zachowanie standardów jakości środowiska.

Respektowanie ustaleń projektu planu, dotyczących zarówno zasad zagospodarowania terenów, jak i ich obsługi technicznej i komunikacyjnej, zapewni właściwe funkcjonowanie tego obszaru, przy równoczesnym dotrzymaniu standardów jakości poszczególnych elementów środowiska.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska* „przedstawia – biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy”

Ze względu na brak obszarów Natura 2000 w granicach badanego obszaru oraz w jego sąsiedztwie (w strefie możliwego oddziaływania rozwiązań zawartych w projekcie) nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do zawartych w projekcie planu, bowiem rozwiązania zawarte w projekcie nie mają wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania, warunków dla projektowanej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru, a także pozostają zgodne z ustaleniami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*. Projekt zawiera sformułowania zapewniające kształtowanie ładu przestrzennego oraz ochronę w zakresie środowiska, przyrody i krajobrazu. Cały obszar został wskazany jako obszar o szczególnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych. W projekcie wskazano istniejący teren górniczy "Łódź-Opolska I" udokumentowanego złoża piasków "Łódź-Opolska I" i ustalono granice obszaru wymagającego rekultywacji.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia nie naruszają zasady zrównoważonego rozwoju.

Nie istnieje, zatem, potrzeba wskazania alternatywnego w stosunku do przedstawionego w projekcie planu rozwiązania w zakresie zagospodarowania obszaru.

11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji postanowień projektowanego planu powinna polegać na:

1) ocenie oddziaływania projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;

2) ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych w planie rozwiązań wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym m.in.: parametrów jakości powietrza, gleb, zagrożeń akustycznych. Badania monitoringowe mogą być prowadzone w ramach państwowego monitoringu środowiska przez ustawowo wyznaczone do tego organy i instytucje. W odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie, metodach i częstotliwości określonych w decyzji.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in. stan wyposażenia obszaru w kluczowe, dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć kanalizacji sanitarnej oraz sieci ciepłej, zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki, stosowanie zalecanego w planie rodzaju i kolorystyki dachów, elewacji budynków oraz innych elementów zapewniających harmonijne kształtowanie projektowanej zabudowy. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się niezwłocznie po uchwaleniu planu, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią, z zastrzeżeniem, iż w sytuacji zaangażowania w prowadzony monitoring instytucji badawczych i kontrolnych zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w określonym przepisami zakresie (np. Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, stacje sanitarno-epidemiologiczne) można dostosować częstotliwość badań do stosowanych przez dane instytucje.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty opracowaniem planu i jego otoczenie nie sąsiadują bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a dopuszczalne ustalenia planu przedsięwzięcia, jakie mogą być realizowane w jego obszarze, nie będą skutkowały transgranicznym oddziaływaniem na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów.

13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (przed skierowaniem projektu planu do opiniowania i uzgodnień). Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb projektu planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Beskidzkiej, Marmurowej, Opolskiej i Adama Hanuszkiewicza. Decyzję o przystąpieniu

do sporządzania planu podjęła Rada Miejska uchwałą Nr LXVIII/2035/22 z dnia 16 listopada 2022 r. Zawartość prognozy została dostosowana do obowiązujących przepisów.

Na obszarze objętym projektem planu, zajmującym powierzchnię ok. 99 ha, znajdują się tereny otwarte, aktywne przyrodniczo – głównie tereny rolne, z niewielkim udziałem pastwisk i sadów. Znaczną część obszaru zajmują także lasy oraz zadrzewienia. Znikomy udział mają tereny zabudowane. Na obszarze znajduje się eksploatowane złożo kruszywa naturalnego: teren i obszar górniczy „Łódź - Opolska I”.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia są zgodne z zapisami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* (uchwała Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 r., zmieniona Uchwałami Rady Miejskiej w Łodzi Nr VI/215/19 z dnia 6 marca 2019 r. i Nr LII/1605/21 z dnia 22 grudnia 2021 r.). Według ustaleń *Studium* cały obszar stanowią tereny wyłączone spod zabudowy: tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo (O) oraz tereny lasów o powierzchni powyżej 3 ha (L).

Istotne ustalenia *Studium* odnoszące się do omawianego obszaru to:

- wskazanie obszaru jako elementu systemu przyrodniczego miasta - zaliczenie go do obszarów o wysokich walorach przyrodniczych wymagających ochrony;
- wskazanie terenu górniczego (teren i obszar górniczy „Łódź - Opolska I”);
- wskazanie granic udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych obejmujących obszar: GZWP nr 401 i GZWP nr 403;
- wskazanie kierunków powiązań – łączników przyrodniczych w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru: jednego wzdłuż zachodniej granicy obszaru i drugiego na północ od ulicy Opolskiej;
- wyznaczenie w sąsiedztwie obszaru strefy ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych oraz zabytków i ich otoczenia (strefy „B”) - po stronie zachodniej - oraz strefy ochrony krajobrazu kulturowego (strefy „K”) - po stronie północnej;
- w zakresie systemu komunikacyjnego miasta: wskazanie ulicy Marmurowej, jako drogi klasy zbiorczej.

Na obszarze objętym projektem planu wydzielono poszczególne tereny, dla których ustalono następujące rodzaje przeznaczenia:

- teren górnictwa i wydobywania lub rolnictwa z zakazem zabudowy, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem 1G-RN; przeznaczeniem uzupełniającym jest teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami w zakresie innym niż rekultywacja terenu, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu,
- teren lasu, oznaczony na rysunku projektu symbolami od 1L do 6L; przeznaczenie uzupełniające stanowi teren infrastruktury technicznej – wyłącznie w zakresie istniejącej linii elektroenergetycznej oraz istniejącego gazociągu,
- teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej, oznaczony na rysunku projektu symbolami od 1RN-ZN do 3RN-ZN; przeznaczeniem uzupełniającym jest teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu,

- teren zieleni naturalnej, oznaczony na rysunku projektu symbolem 1ZN, przeznaczeniem uzupełniającym jest teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej – z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami, teren wód powierzchniowych śródlądowych, teren lasu.

Jako główne zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w zakresie kształtowania standardów zagospodarowania i użytkowania terenów w projekcie planu ustalono: zachowanie i ochronę terenów wspierających system ekologiczny miasta oraz ochronę walorów krajobrazowych terenów otwartych i ich roli klimatyczno-biologicznej.

Realizacja ustaleń projektu planu będzie polegała przede wszystkim na zachowaniu i ochronie istniejących terenów otwartych, dla których w projekcie ustalono przeznaczenia podstawowe: teren górnictwa i wydobywania lub rolnictwa z zakazem zabudowy (G-RN), teren lasu (L), teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej (RN-ZN), teren zielenie naturalnej (ZN).

Projekt planu nie dopuszcza lokalizacji budynków na całym obszarze, ale umożliwia zachowanie zabudowy istniejącej i określa dopuszczalny zakres robót budowlanych. Dopuszczona została lokalizacja tymczasowych obiektów budowlanych związanych z terenem górnictwa i wydobywania (1G-RN), a także obiektów budowlanych związanych z gospodarką leśną, z wyłączeniem budynków, w terenach lasów (L).

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem: wydobywania kopalin – wyłącznie w terenie 1G-RN, melioracji, zalesień, przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej, dróg. Plan zakazuje lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, w tym złomu – z wyłączeniem przetwarzania odpadów na potrzeby rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi w terenie 1G-RN i dopuszcza lokalizację mikroinstalacji, o których mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł, dla których nie wyznacza się stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko.

W projekcie zawarto ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, odnoszące się do ochrony i kształtowania krajobrazu oraz zieleni, jak również ochrony: wód, powierzchni ziemi oraz gospodarki odpadami, powietrza oraz ochrony przed polami elektromagnetycznymi. W projekcie planu ustalono, iż istniejącą zabudowę mieszkaniową położoną w granicach planu zalicza się do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Projekt planu zakłada wyposażanie terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej w oparciu o istniejące systemy, ich rozbudowę i przebudowę, a także budowę nowych systemów.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, plan wskazuje istniejący teren górniczy "Łódź-Opolska I" udokumentowanego złoża piasków "Łódź-Opolska I".

Plan ustala także granice obszaru wymagającego rekultywacji, które są tożsame z liniami rozgraniczającymi terenu 1G-RN oznaczonego na rysunku planu, i dla którego obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych. Dla terenu tego plan ustala, że przeznaczenie podstawowe - teren rolnictwa z zakazem zabudowy - stosuje się po zakończeniu eksploatacji kruszywa na terenie złoża lub jego części (po rekultywacji terenu). Ustalono także również wskaźniki zagospodarowania terenu: wskaźnik powierzchni zabudowy – maksimum 5%, intensywność zabudowy: minimum 0,0005, maksimum 0,05 oraz wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej – minimum 70%.

Dla potrzeb niniejszej prognozy przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, wskazując oddziaływania korzystne i negatywne.

Omawiany obszar oraz jego sąsiedztwo są niezwykle ważnym elementem funkcjonalnym systemu przyrodniczego całej aglomeracji łódzkiej. W skali lokalnej i regionalnej współtworzy on sieć obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, łącząc inne tereny cenne przyrodniczo, zarówno te w granicach miasta, jak i poza jego obrębem.

Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sposób właściwy zapewni ochronę terenów otwartych, wchodzących w skład systemu ekologicznego miasta, przed niekontrolowanymi procesami urbanizacji.

Żadna z planowanych inwestycji, jaka mogłaby być uciążliwa dla środowiska, nie wiąże się z oddziaływaniem na wartościowe przyrodniczo, ekologicznie lub krajobrazowo obszary, w tym Natura 2000 lub inne chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia, żaden obszar Natura 2000.

Plan, po jego uchwaleniu, nakłada na przyszłych użytkowników terenów szereg wymogów z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego oraz dotyczących infrastruktury technicznej, które mają na celu, między innymi, zabezpieczenie dobrego stanu środowiska na analizowanym obszarze.

Ścisłe respektowanie ustaleń projektu planu, dotyczących zasad zagospodarowania terenów i ich obsługi poprzez infrastrukturę techniczną, pozwoli zminimalizować negatywne oddziaływanie na środowiska, w przypadkach, gdy nie można go całkowicie wyeliminować.

Obowiązujące akty prawne:

1. *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977 ze zm.)*
2. *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.)*
3. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, ze zm.)*
4. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556, ze zm.)*
5. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)*
6. *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336)*
7. *Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2023 r. poz. 1478)*
8. *Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672, ze zm.)*
9. *Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2409)*
10. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2023 r. poz. 633)*

WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLADU

Materiały źródłowe

1. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, uchwała Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 r., zmieniona uchwałami Rady Miejskiej w Łodzi Nr VI/215/19 z dnia 6 marca 2019 r. oraz Nr LII/1605/21 z dnia 22 grudnia 2021 r.
2. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, uchwała Nr XCIX/1826/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 października 2010 r. (nieobowiązujące)
3. *Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Beskidzkiej, Marmurowej, Opolskiej i Adama Hanuszkiewicza*, wrzesień 2023 r.
4. *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Beskidzkiej, Marmurowej, Opolskiej i Adama Hanuszkiewicza*, MPU w Łodzi, listopad 2022 r.
5. *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga)
6. *Strategia Rozwoju Kraju 2020*, Warszawa, wrzesień 2012
7. *Polityka ekologiczna państwa 2030* (PEP2030)
8. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi* - uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 4915)
9. *Program ochrony środowiska Województwa łódzkiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028*, uchwała Nr XXXIV/445/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 sierpnia 2021 r.
10. *Raporty o stanie środowiska w województwie łódzkim za lata 2012- 2017 r.*, opracowanie WIOŚ w Łodzi, Biblioteka Monitoringu Środowiska Łódź 2013 – 2018
11. *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim, Raport wojewódzki za rok 2021*, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, Łódź, kwiecień 2022 r.
12. *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025* - uchwała Nr LXXVIII/2101/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 31 października 2018 r.
13. *Mapa akustyczna miasta Łodzi na lata 2017 - 2022*, Łódź, 2018
14. *Strategiczna mapa hałasu miasta Łodzi (2023)*
15. Uchwała Nr XXXIV/1124/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Łodzi”
16. *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031*, uchwała Nr XXXVI/466/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 września 2021 r.
17. *Atlas Miasta Łodzi*, Urząd Miasta Łodzi, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 2002 r., 2009 r. i 2012 r.
18. *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (aktualizacja), Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 335)
19. *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (aktualizacja), Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 300)
20. *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*, wyd. IGPIK – Oddział w Krakowie, 1998 r.
21. *Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, Ministerstwo Środowiska, Departament Zrównoważonego Rozwoju, 2015, Warszawa

OŚWIADCZENIE

kierującego zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko

Jako kierująca zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko niniejszym oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.), tj. ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, studia drugiego stopnia na kierunku związanym z kształceniem w zakresie nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi, posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz byłam ponad pięciokrotnie członkiem zespołu przygotowującego prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kamila Pawlak
mgr Kamila Pawlak

Łódź, dnia 22 września 2023 r.